

STEDENFONDS 2008 - 2013

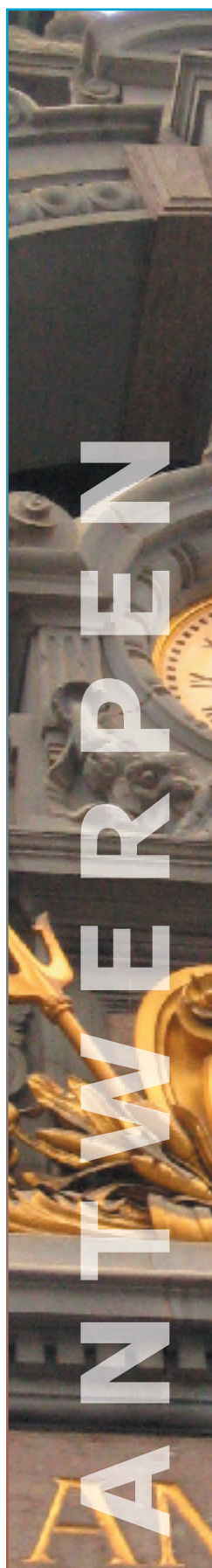
maatschappelijke effecten en indicatoren

STUDIEDIENST VAN DE VLAAMSE REGERING
TEAM STEDENBELEID

ANTWERPEN

UPDATE 2010

INHOUDSTAFEL

Inleiding	1
1 Maatschappelijke effecten	2
2 Gekozen indicatoren	2
3 Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving	4
4 Invulling indicatoren	5
4.1 Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen	5
4.2 Antwerpen wil meer mensen aan het werk	12
4.3 Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad	18
4.4 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur, sport en vrijetijdsaanbod is verhoogd	21
4.5 In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd	25
Synthesebeeld	32
Bijlage I: verhuisbeweging, onderwijs en arbeidsmarkt op districtniveau	34

INLEIDING

In het kader van het Vlaamse stedenbeleid zijn in de beleidsovereenkomsten van het Stedenfonds tussen de Vlaamse Gemeenschap, de 13 centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) een aantal maatschappelijke effecten voorzien waarmee de betrokken steden en de VGC aangeven welke veranderingen en evoluties ze in de stedelijke omgeving gedurende de loop van de beleidsovereenkomst (2008-2013) willen stimuleren en realiseren.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering en het team Stedenbeleid ondersteunden de steden bij het formuleren van deze maatschappelijke effecten en de keuze van de indicatoren om deze ontwikkelingen op te volgen.

Het eerste rapport verscheen in 2008. Voor u ligt de tweejaarlijkse update: dit rapport geeft een overzicht van de beoogde maatschappelijke effecten en vult – waar mogelijk – deze ook in. De vele cijfers lokken dikwijls vragen uit naar meer synthetische indicatoren of een bundeling van indicatoren, die in één oogopslag aangeven wat er op een bepaald domein aan de hand is.

Twee soorten figuren zijn opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen.

Het opvolgen van maatschappelijke effecten aan de hand van indicatoren is geen beleidsevaluatie als dusdanig. Door duidelijk aan te geven wat men juist beoogt, wordt het beleid wel iets transparanter. De indicatoren volgen eerder globale stedelijke ontwikkelingen op en zijn niet rechtstreeks gekoppeld aan prestaties en acties van de overheid. Deze prestaties en acties worden opgevolgd in het kader van de operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsovereenkomsten. De indicatoren zijn niet bruikbaar om causale verbanden te leggen tussen overheidsoptreden en maatschappelijke ontwikkelingen. Tal van factoren waarop de overheid geen of minder greep heeft, kunnen deze ontwikkelingen mee hebben beïnvloed of rechtstreeks hebben bepaald. In een stedelijke context zijn heel wat actoren actief en stedelijke ontwikkelingen worden ook beïnvloed door de externe omgeving waarbij ook de algemene economische ontwikkeling, het beleid van andere overheden en de verschuivingen in maatschappelijke opvattingen een cruciale rol kunnen spelen.

Voor de keuze van de indicatoren is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de Stadsmonitor.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering en het team Stedenbeleid hebben het op zich genomen de gekozen indicatoren de volgende jaren op te volgen en daarover te rapporteren aan de steden.

*Hilde Schelfaut
Coördinator Stedenfonds rapportage
(maatschappelijke effecten & indicatoren)*

1. De stad Antwerpen schuift volgende maatschappelijke effecten als prioritaire evoluties in de stedelijke omgeving naar voren

1. **ME1:** wonen: meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen
2. **ME2:** werk: Antwerpen wil meer mensen aan het werk
3. **ME3:** betrokkenheid: Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad
4. **ME4:** participatie: de participatie en de tevredenheid van de Antwerpenaar over het aanbod op gebied van cultuur, sport, vrije tijd, buurtleven en vorming verhoogt.
5. **ME5:** samenleven: in Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

2. De stad Antwerpen zal deze maatschappelijke effecten opvolgen aan de hand van volgende indicatoren

1. Wonen: meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen

Indicatoren:

- migratiesaldo volgens leeftijd, nationaliteit en per etniciteit
- betaalbaarheidsratio
- aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt (nog te ontwikkelen indicator)
- aandeel sociale huurwoningen per 1000 inwoners
- kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen, willen wonen
- kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad willen wonen, van buiten de stad
- aandeel van de bevolking dat vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn
- aantal plaatsen in de kinderopvang per 100 kinderen 0 tem 3 jaar

2. Werk: Antwerpen wil meer mensen aan het werk

Indicatoren:

- werkzaamheidsgraad
- werkzoekenden naar doelgroep:
 - *NWWZ mannen*
 - *NWWZ vrouwen*
 - *NWWZ laaggeschoolden*
 - *NWWZ etniciteit*
 - *langdurig werklozen*
 - *jongerenwerkloosheid*
- doorstroom naar werk na tewerkstellingstraject of activeringsproject van
- OCMW/stad (nog te ontwikkelen indicator)
- schoolse vertraging naar nationaliteit
- aandeel thuistaal niet Nederlands in BSO/BuSO/DBSO (alternatief: aandeel
- Belgen/niet Belgen BSO/BuSO:DBSO)
- evolutie aantal GOK-leerlingen (data worden niet vrijgegeven door dep onderwijs)

3. Betrokkenheid: Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad

Indicatoren:

- actieve betrokkenheid op buurtniveau en op districtniveau
- aandeel van de inwoners dat zich voldoende geïnformeerd voelt door de stad; ook op districtsniveau
- vertrouwen in de stedelijke overheid; ook op districtsniveau
- aandeel van de inwoners dat vindt dat het stadsbestuur de inwoners voldoende raadpleegt; ook op districtsniveau
- bereidheid burger deelname beleid (nulmeting 2008 stadsmonitor); ook op districtsniveau

4. Participatie: de participatie en de tevredenheid van de Antwerpenaar over het aanbod op gebied van cultuur, sport, vrije tijd, buurtleven en vorming verhoogt

Indicatoren:

- participatie: percentage van de bevolking dat regelmatig (minstens wekelijks) aan sport doet; ook naar leeftijdscategorieën*
- participatie: percentage van de bevolking dat regelmatig aan cultuuractiviteiten deelneemt; ook naar leeftijdscategorieën*
- participatie: percentage van de bevolking dat actief lid is van resp. een sport-, cultuur- of jeugdvereniging of van een wijk of buurtcomité; ook naar leeftijdscategorieën*
- tevredenheid aanbod: percentage van de bevolking dat zeer tot eerder tevreden is over het aanbod aan cultuur/vrije tijd/sport & recreatie/horeca & uitgaan; ook naar leeftijdscategorieën

5. Samenleven: in Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

Indicatoren:

- actieve betrokkenheid bij de wijk; ook naar **leeftijdscategorieën*** en op districtsniveau
- tevredenheid over de buurt; ook op districtsniveau
- tevredenheid van de bevolking, met inwonende kinderen, over de speelvoorzieningen
- tevredenheid bij de oudere populatie over de activiteiten ouderen
- groenindruk; ook op districtniveau
- aandeel inwoners dat het aangenaam vindt om met de mensen in de buurt te praten
- indruk netheid buurt
- mijddgedrag naar leeftijd en geslacht
- onveiligheidsgevoel naar leeftijd en geslacht
- onaangepaste snelheid verkeer; ook op districtsniveau
- rommel; ook op districtsniveau
- geluidshinder; ook op districtsniveau

* Voor de resultaten naar leeftijdscategorie verwijzen we naar het rapport van Reinhard Stoop, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2008. In dit rapport worden de leeftijdscategorieën in beeld gebracht aan de hand van socio-economische profielen van de burgers (pagina 101-154). De resultaten op districtniveau komen in de update stedenfonds wel aan bod.

3. Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving

Grafische voorstelling

*Twee soorten figuren/tabellen zijn opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen. Er is gebruik gemaakt van centrale indicatoren, dit zijn indicatoren geactualiseerd via centrale databanken, en van de indicatoren van de survey Stadsmonitor 2008. **Aan de hand van de centrale indicatoren zijn evoluties in beeld gebracht, meestal in combinatie met de gemiddelde score van de 13 centrumsteden. Waar mogelijk worden resultaten op districtniveau weergegeven.***

De stad Antwerpen stond mee in voor de dataverwerking van centrale indicatoren ikv stedenfondsrapportage en leverende een rapport aan met resultaten voor verhuisbewegingen, onderwijs en arbeidsmarkt op districtniveau.

Dit rapport vindt u in bijlage I.

*Aan de hand van de resultaten van de survey Stadsmonitor 2008 zijn momentopnames in beeld gebracht. Bij de momentopname van de survey-indicatoren (nulmeting 2008) werken we met grafieken waarin de maximale score en de minimale score van één van de centrumsteden, de score van de stad Antwerpen en de gemiddelde score van de 13 centrumsteden worden voorgesteld. Bovendien wordt aangegeven voor welke indicatoren Antwerpen significant afwijkt van het gemiddelde van de 13 centrumsteden. Dit wil zeggen dat we voor 95% zeker zijn dat het verschil niet berust op toeval en dat de score voor Antwerpen significant afwijkt van de gemiddelde score (95% betrouwbaarheidsinterval). **Daarnaast worden de survey indicatoren ook weergegeven op districtniveau.***

De resultaten van de survey Stadsmonitor 2008 (schriftelijke bevraging) zijn niet vergelijkbaar met 2004 en 2006 (telefonische bevraging). Telefonische bevragingen gebaseerd op enkel vaste telefoonlijnen, laten niet langer toe representatieve uitspraken te doen. Vandaar de overstap naar een schriftelijke bevraging of een postenquête. Dit heeft effect op de resultaten. Respondenten reageren kritischer als ze anoniem kunnen antwoorden. Wat wel nog kan, zijn de relatieve posities of de rangordes van de steden vergelijken in de metingen 2004, 2006 en 2008.

* Voor de resultaten naar leeftijdscategorie verwijzen we naar het rapport van Reinhard Stoop, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2008. In dit rapport worden de leeftijdscategorieën in beeld gebracht aan de hand van socio-economische profielen van de burgers (pagina 101-154). De resultaten op districtniveau komen in de update stedenfonds wel aan bod.

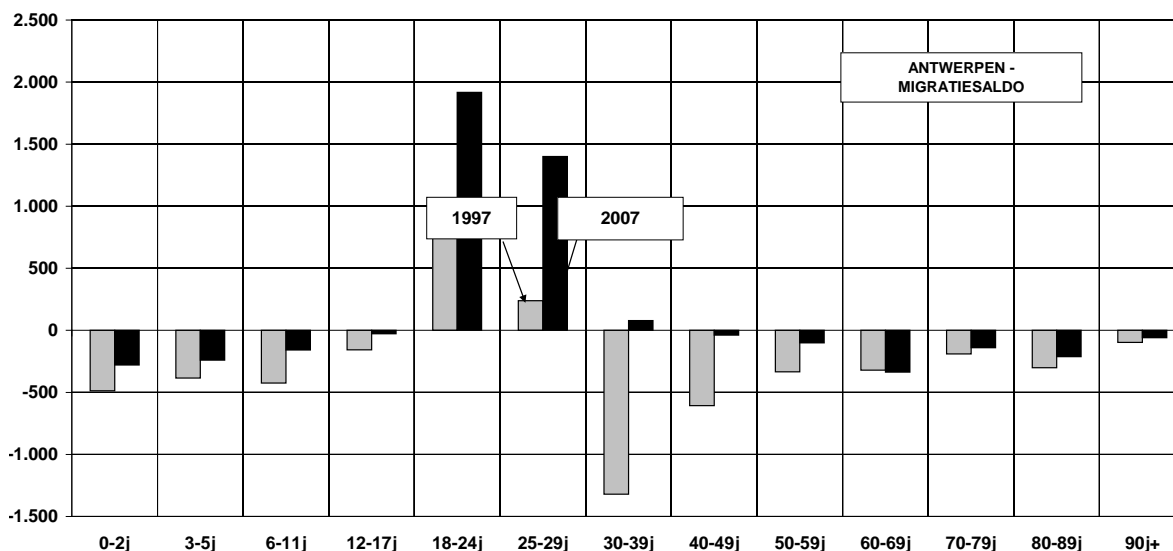
4. Invulling indicatoren

4.1. Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen.

Indicatoren:

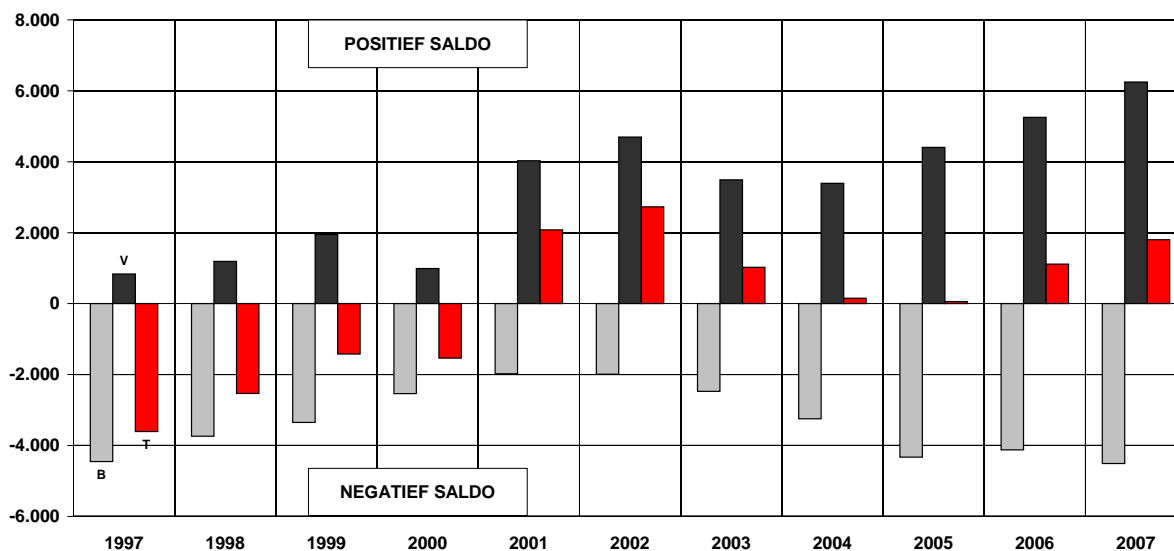
- migratiesaldo jonge gezinnen (30-39j, 0-9j)
jonge volwassenen (18-24j, 25-29j), naar nationaliteit
Def: verschil tussen de totale inwijking en de totale uitwijking in absolute aantallen naar leeftijdscategorieën en naar nationaliteit
Bron: ADSEI, bewerking SVR, bevolkingskubussen
- betaalbaarheidsratio
Def: verhouding van de gemiddelde verkoopprijs in vastgoed tot het mediaaninkomen*: bijvoorbeeld een cijfer van 5 voor een appartement wil zeggen dat er 5 mediaaninkomens nodig zijn om één appartement te kopen.
Bron: teller: vastgoedprijzen ADSEI; noemer: fiscale inkomens FOD Financiën
Mediaaninkomen per aangifte*: het inkomen verbonden aan de aangifte die zich bevindt in het midden van de reeks wanneer de aangiften geklasseerd worden naar inkomen.
- aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt (nog te ontwikkelen indicator)
- aandeel (%) sociale huurwoningen per 1000 inwoners
Def: het patrimonium van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, al dan niet samen met haar Sociale Huisvestingsmaatschappijen, uitgedrukt in aandeel per 1000 inwoners.
Bron: VMSW
- kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen
Def: aantal kandidaten (uit de stad) op de wachtlijst voor een sociale huurwoning in de stad.
Bron: VMSW
- aandeel van de bevolking dat vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn voor de jeugd
Def: aandeel (%) van de bevolking dat vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn voor de jeugd
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- aantal plaatsen in de kinderopvang per 100 kinderen 0 tem 3 jaar
Bron: Kind & Gezin

Figuur 1 Migratiesaldo naar leeftijd (1997-2007, in volumes)

Figuur 2 Migratiesaldo naar nationaliteit (1997-2007, in volumes)

(B= Belgen, V= Vreemdelingen*, T= Totaal)

*vreemdelingen = Niet-Belgen

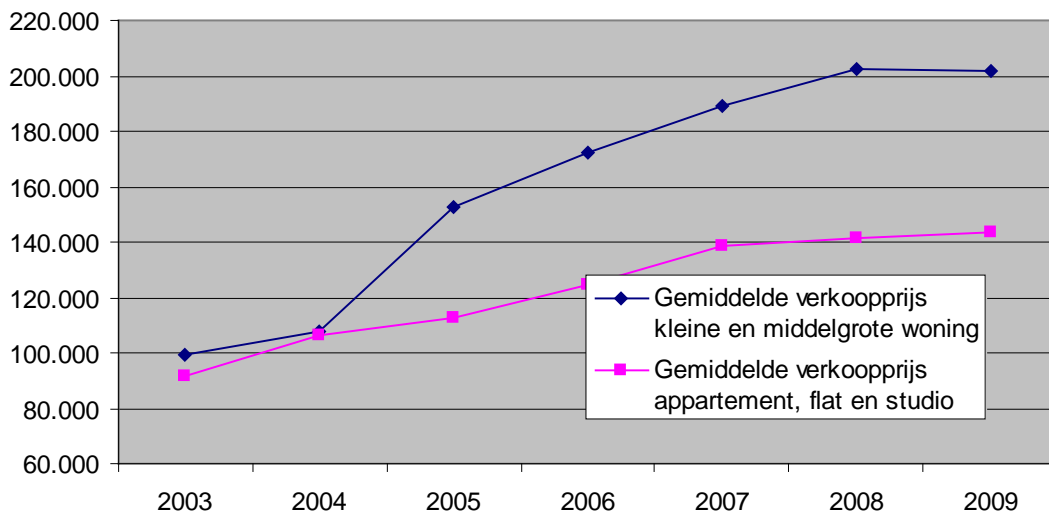
Toelichting ME1: migratiesaldo

Het **algemeen migratiesaldo** bedraagt voor Antwerpen in de periode 2005-2007 2,1 promille. (Stadsmonitor, p.160) Dat wil zeggen dat er in totaal meer mensen m.n. 2 mensen per 1.000 mensen zich in de stad hebben gevestigd (zowel uit andere Belgische gemeenten als uit het buitenland) dan dat er de stad hebben verlaten. Dit positief saldo komt voornamelijk door meer inwijkingen vanuit het buitenland (figuur 2).

De stad is ook een attractiepool voor jongvolwassenen (18-29-jarigen). Maar kent in volume een zo goed als nul **migratiesaldo voor jonge gezinnen**. Gemiddeld over de periode 2005-2007 bedraagt het migratiesaldo voor jonge gezinnen -86 per 10.000 inwoners (Stadsmonitor, p.162).

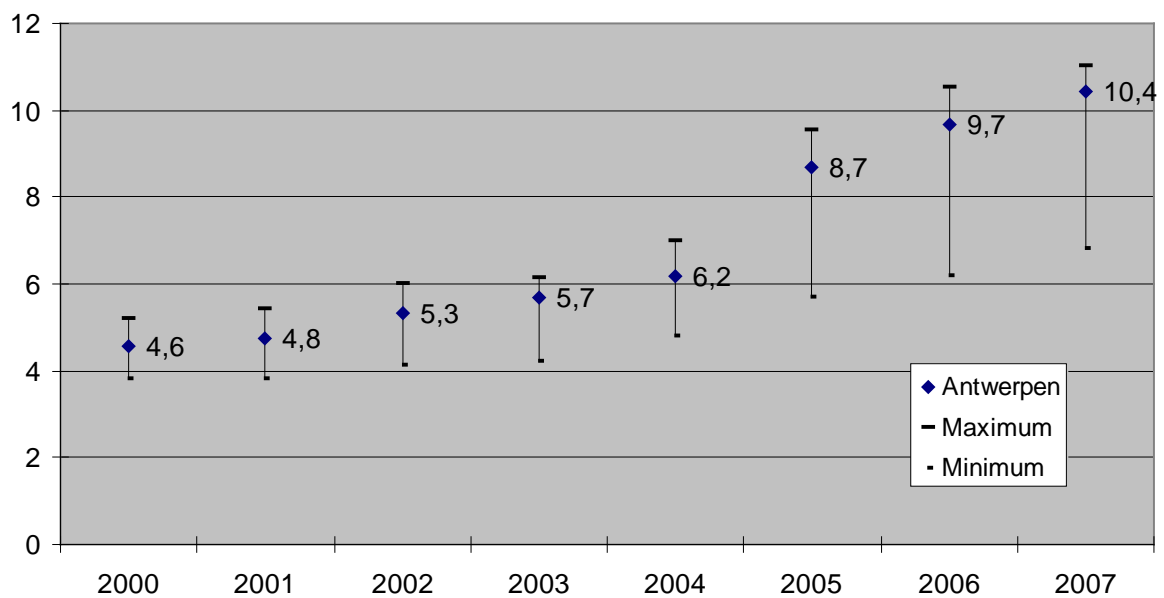
*Migratiesaldo en verhuisbewegingen op districtniveau zie bijlage I

Figuur 3 Evolutie vastgoedprijzen Antwerpen (2003-2009, in euro)

Figuur 4 Evolutie betaalbaarheidsratio woningen (Antwerpen) (2000-2007*)

*aanslagjaar 2008, inkomens 2007, vastgoedprijzen 2007

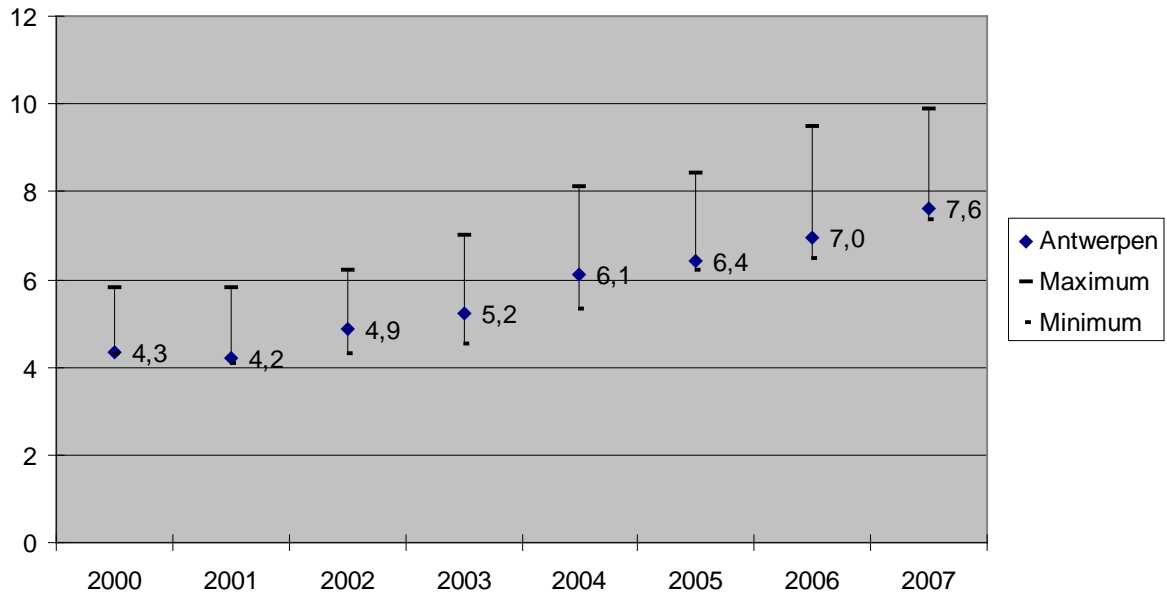

Maximum = maximum score in 1 van de 13 centrumsteden

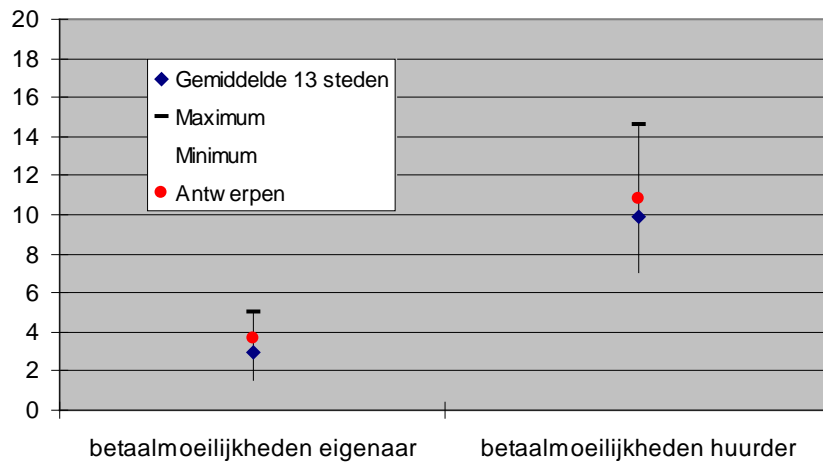
Minimum = minimum score in 1 van de 13 centrumsteden

**Figuur 5 Evolutie betaalbaarheidsratio appartementen/flats (Antwerpen)
(2000-2007*)**

*aanslagjaar 2008, inkomens 2007, vastgoedprijzen 2007

Figuur 6 Betalingsmoeilijkheden bij huisvesting (2008, in % respondenten)

Toelichting ME1: de betaalbaarheid van het wonen

De **betaalbaarheidsratio** voor woningen en appartementen wordt in deze indicator enerzijds beïnvloed door de hoogte van het inkomen en anderzijds door de prijzen van de woningen. De betaalbaarheid doorheen de jaren neemt sterk af, omdat het mediaaninkomen nauwelijks stijgt, terwijl de prijzen van woningen en appartementen jaarlijks stijgen (figuur 3). De verhouding tussen de prijzen van woningen en het mediaaninkomen is in Antwerpen relatief gezien minder gunstig dan in de meeste andere centrumsteden. Opvallend is dat de betaalbaarheid van een woning een pak minder gunstig is t.o.v. de betaalbaarheid van een flat. Men heeft ongeveer 10 mediaaninkomens nodig om een woning te kunnen aanschaffen. Voor een appartement heeft men gemiddeld 8 mediaaninkomens nodig.

In de survey van de Stadsmonitor wordt gepeild naar **betalingsmoeilijkheden bij huisvesting**. Deze indicator is nieuw en levert belangrijke info op: wanneer inwoners regelmatig problemen hebben om de woonkosten te betalen (huur, lening), bedreigt dat hun woonzekerheid. Betalingsmoeilijkheden doen zich eerder voor bij huurders dan bij eigenaars. 11% van de huurders heeft de huur afgelopen jaar al eens niet kunnen betalen. 4% van de eigenaars erkent afgelopen jaar betalingsmoeilijkheden gehad te hebben.

Tabel 1 Aandeel sociale huurwoningen per 1.000 inwoners* (2008)

District	Aantal sociale huurwoningen	Aantal inwoners	shv / 1000 inw
Distr. Antwerpen	17089	174806	97,8
Distr. Berchem	1398	40806	34,3
Distr. Bezali	444	9637	46,1
Distr. Borgerhout	1934	43033	44,9
Distr. Deurne	1673	71113	23,5
Distr. Ekeren	51	22403	2,3
Distr. Hoboken	1718	34862	49,3
Distr. Merksem	676	41358	16,3
Distr. Wilrijk	1117	38606	28,9
Onbekend		682	0,0
Stad Antwerpen	26100	477306	54,7

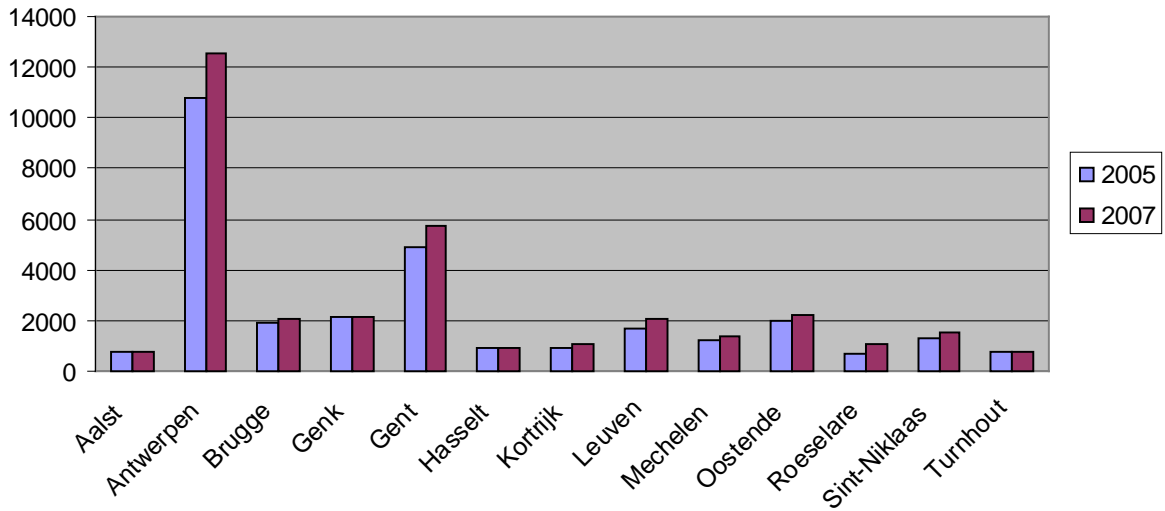
*Bron: Stad Antwerpen, Samen Leven, Stedelijke woondienst 2008

*Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking begin 2008

Toelichting ME1: sociale huurwoningen

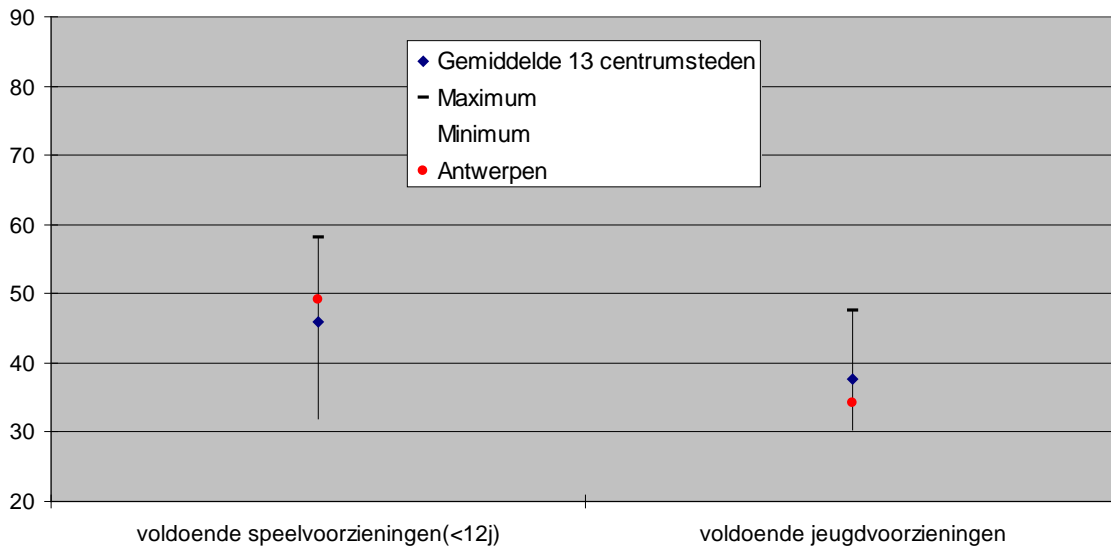
In Antwerpen is er een aanbod van 54 **sociale huurwoningen** per 1.000 inwoners. In het district Antwerpen is het aanbod dubbel zo groot dan gemiddeld voor Antwerpen: er is een aanbod van 98 woningen op 1000 inwoners.

Figuur 7 Kandidaten sociale huurwoningen (2005-2007, in absolute aantallen)

Toelichting ME1: sociale huurwoningen
 Op 30/06/2007 tellen de 13 steden samen 34.249 **kandidaat-huurders** die in een centrumstad wonen en op de wachtlijst staan voor een sociale woning. In Antwerpen is dit aantal in 2007 gestegen tot 12 532.

Figuur 8 Tevredenheid over speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd (survey Stadsmonitor 2008)

Tabel 2 Tevredenheid over speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd, districten (survey Stadsmonitor 2008)

	Speelvoorzieningen kinderen	Speelvoorzieningen jeugd
Antwerpen	48,7	31,3
Berchem	50,9	32,1
Berendrecht	44,1	34,0
Borgerhout	50,0	35,4
Deurne	42,3	30,2
Ekeren	62,7	41,0
Hoboken	45,4	36,8
Merksem	53,5	39,3
Wilrijk	53,1	43,6
Zandvliet	37,4	32,0
Totaal Antwerpen	49,1	34,2

Toelichting ME1: tevredenheid over speelvoorzieningen en jeugdvoorzieningen

Slechts 1 op twee inwoners vindt dat er voldoende **speelvoorzieningen zijn voor kinderen jonger dan 12 jaar**. Deze score verschilt niet significant van de gemiddelde score van de 13 centrumsteden. Terwijl Antwerpen een 5de positie in relatieve rangorde inneemt voor speelvoorzieningen voor kinderen, is dit een 10de positie in relatieve rangorde voor jeugdvoorzieningen. 3 op tien inwoners vindt dat er voldoende **jeugdvoorzieningen zijn voor kinderen ouder dan 12 jaar**. Ook deze score verschilt niet significant van de gemiddelde score van de 13 centrumsteden. Opvallend is dat inwoners uit Ekeren en Wilrijk positiever staan tegenover het aanbod aan speel en jeugdvoorzieningen.

Gemiddeld zijn er 23 plaatsen per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar voor voorschoolse opvang in Antwerpen. Gemiddeld in de centrumsteden ligt dit aandeel op 33. In Borgerhout en Antwerpen zijn er een pak minder opvangplaatsen.

Tabel 3 Aantal plaatsen in de kinderopvang per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar

District	Kinderopvangplaatsen	Aantal 0-3-jarigen	Kinderopvang / 100 kinderen
Distr. Antwerpen	1.696	8.609	19,7
Distr. Berchem	515	1.577	32,7
Distr. Bezali	65	342	19,0
Distr. Borgerhout	366	2.271	16,1
Distr. Deurne	950	3.056	31,1
Distr. Ekeren	218	735	29,7
Distr. Hoboken	238	1.468	16,2
Distr. Merksem	277	1.456	19,0
Distr. Wilrijk	601	1.344	44,7
Onbekend	4	11	36,4
Stad Antwerpen	4.930	20.869	23,6

4.2. Antwerpen wil meer mensen aan het werk

Indicatoren:

- werkzaamheidsgraad (2003-2008)
Def: de werkzaamheidsgraad, als het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd (15 tot 64 jaar)
Bron: Steunpunt WSE/Departement WSE, bewerking SVR
- NWWZ-laaggeschoolden
Def: aandeel (%) laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden geregistreerd bij de VDAB tov totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar opleidingsniveau
Bron: VDAB Arvastat
- NWWZ-etniciteit
Def: aandeel (%) allochtonen tov totaal aantal niet werkende werkzoekenden.
Vanaf 2007 is er een gewijzigde indeling naar origine. Allochtone werkzoekenden worden vanaf dan statistisch gedefinieerd als werkzoekenden die een huidige of vorige nationaliteit hebben van buiten de EU-27 of EVA-landen.
Bron: VDAB Arvastat
- langdurig werklozen
Def: aandeel (%) langdurig niet-werkende werkzoekenden ten opzichte van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar werkloosheidsduur
Bron: VDAB Arvastat
- jongerenwerkloosheid
Def: aandeel (%) niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) jonger dan 25 jaar ten opzichte van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar leeftijd
Bron: VDAB Arvastat

- schoolse vertraging naar onderwijsvorm en naar nationaliteit (Belgen/niet-Belgen)
Def: aandeel (%) van de leerlingen met schoolse vertraging in het vijfde leerjaar van het lager onderwijs/in het eerste jaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt ten opzichte van de groep leerlingen van hetzelfde geboortjaar
Bron: departement onderwijs
- aandeel naar onderwijsvorm en naar nationaliteit (Belgen/niet-Belgen)
Def: aandeel leerlingen naar onderwijsvorm
Bron: departement onderwijs
- doorstroom naar werk na tewerkstellingstraject of activeringsproject van OCMW/stad
Opm.: de SVR beschikt tot op heden niet over de nodige dataset
- aandeel GOK-leerlingen
Opm.: Gegevens worden niet vrijgegeven door dep onderwijs

Tabel 4 Werkzaamheidsgraad (%) (2003-2008)

Werkzaamheidsgraad	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antwerpen	57,7	57,9	58,1	58,1	58,9	60,1
13 steden	61,6	62,0	62,2	62,2	62,9	63,7

Tabel 5 Werkzoekenden naar doelgroep (%) (2001-2009)

Antwerpen	Jongeren-werkloosheid	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ Laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen
2009	19,4	57,5	42,5	55,1	46,8	40,5
2008	17,8	53,2	46,8	56,1	46,4	44,7
2007	17,6	52,3	47,7	55,1	45,0	49,2
2006	18,8	54,2	45,8	55,3	x	52,3
2005	20,5	52,8	47,2	55,3	x	50,2
2004	21,1	52,3	47,7	55,8	x	51,7
2003	21,7	53,1	46,9	56,5	x	44,5
2002	20,6	53,0	47,0	58,2	x	44,3
2001	20,1	52,8	47,2	60,9	x	45,4

X Vanaf 2007 is er een gewijzigde indeling naar origine. Allochtone werkzoekenden worden vanaf dan statistisch gedefinieerd als werkzoekenden die een huidige of vorige nationaliteit hebben van buiten de EU-27 of EVA-landen.

Tabel 6 Werkzoekenden naar doelgroep (%) (Antwerpen-Centrumsteden)

2009	Jongeren-werkloosheid	NWWZ Vrouwen	NWWZ Mannen	NWWZ Laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen
Antwerpen	19,4	42,5	57,5	55,1	46,8	40,5
13 centrumsteden	20,2	43,2	56,7	53,7	36	39,8

Toelichting ME2: Werkzaamheidsgraad & werkzoekenden naar doelgroep

Het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd bedraagt in Antwerpen anno 2008 60%. Dit betekent dat op 100 Antwerpenaren tussen 15 en 64 jaar er 60 aan het werk zijn; de **werkzaamheidsgraad** ligt net onder het gemiddelde van de centrumsteden (63%).

Op 31 juni 2009 telde Antwerpen 29.522 **niet-werkende werkzoekenden**. In vergelijking met juni 2008 zijn er dat 6.270 meer of een toename met 27%.

De **werkloosheidsgraad** (niet-werkende werkzoekenden / beroepsbevolking) bedraagt 14,4%. De mannelijke werkloosheidsgraad bedraagt 14,7%, de vrouwelijke 14,2%.

Enkele kenmerken van de Antwerpse niet-werkende werkzoekenden:

Geslacht: de verhouding mannen - vrouwen bedraagt 57% versus 42%; De stijging is het grootst bij de mannen: tov 2008 een stijging in absolute aantallen met 37%.

Leeftijd: 19% (5739) is jonger dan 25 jaar; een procentueel verschil in deze kansengroep van 39% tov vorig jaar.

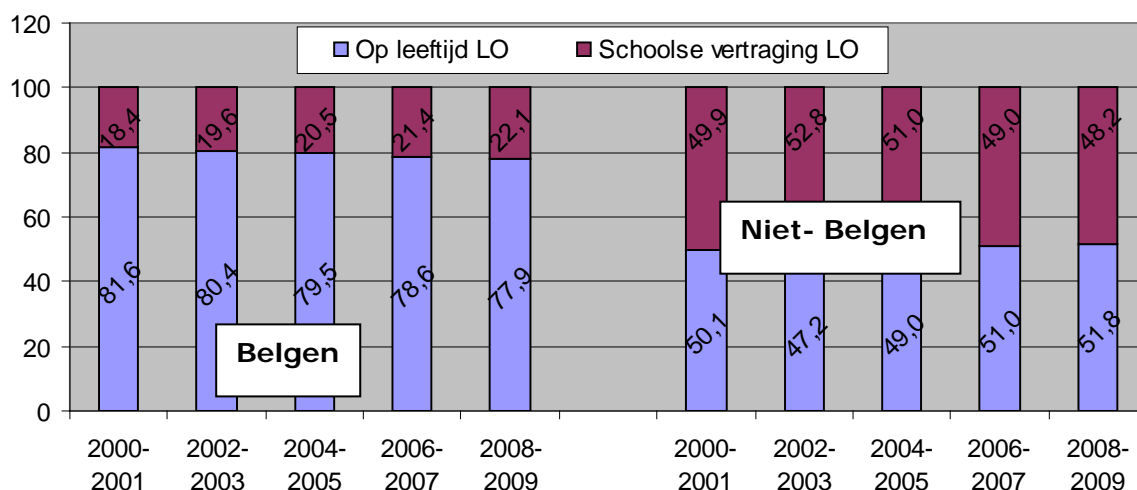
Origine: 47% (13.812) is allochtoon. Een stijging met 28% in deze kansengroep t.o.v. vorig jaar.

Inactiviteitsduur: 60% is minder dan 1 jaar werkzoekend; 40% (11.975) is langer dan 1 jaar op zoek naar werk;

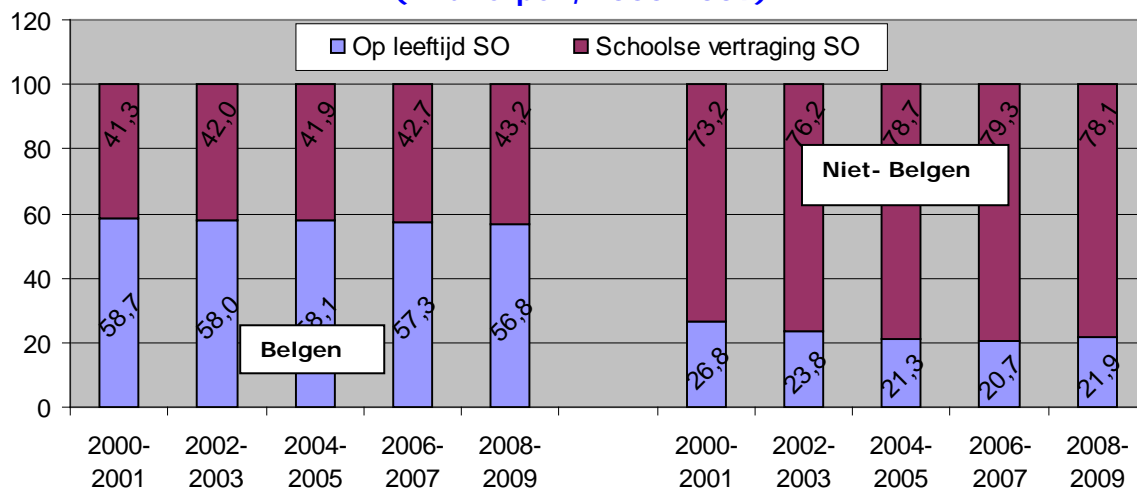
Studieniveau: 55% is laaggeschoold (16.264) (lager onderwijs, 1ste en 2de graad secundair). Dit aandeel is groter dan in de centrumsteden.

* **Werkzoekenden naar doelgroep op districtniveau: zie bijlage I**

Figuur 9 Schoolse vertraging Lager onderwijs Belgen & niet-Belgen (Antwerpen, 2000-2009)

Figuur 10 Schoolse vertraging Secundair onderwijs Belgen & niet- Belgen (Antwerpen, 2000-2009)

Toelichting ME2: Schoolse vertraging naar onderwijsvorm en nationaliteit

22% van de Belgische leerlingen heeft in het lager onderwijs **schoolse vertraging** opgelopen. Gemiddeld is dit aandeel in de centrumsteden 18%. Bij de niet-Belgen loopt dit aandeel op tot 48%. Gemiddeld in de centrumsteden bedraagt dit aandeel 48%. In het secundair onderwijs loopt de schoolse vertraging in Antwerpen bij Belgen op tot 43% en bij niet Belgen op tot 78%.

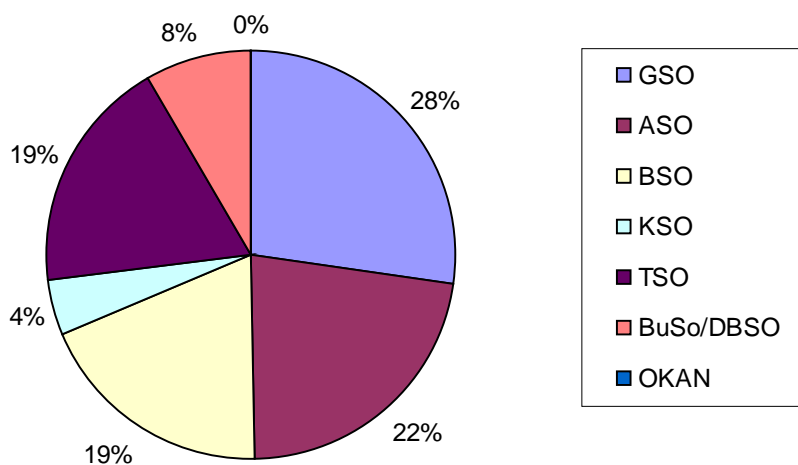
Tabel 7 Aandeel leerlingen (%) schoolse vertraging lager onderwijs (Antwerpen, 2008-2009)

LO	Belgen		Niet-Belgen	
	Antwerpen	13 centrumsteden	Antwerpen	13 centrumsteden
Op leeftijd	77,9	81,6	51,8	52,3
Schoolse vertraging	22,1	18,4	48,2	47,7

Tabel 8 Aandeel leerlingen (%) schoolse vertraging secundair onderwijs (Antwerpen, 2008-2009)

SO	Belgen		Niet-Belgen	
	Antwerpen	13 centrumsteden	Antwerpen	13 centrumsteden
Op leeftijd	56,8	67,6	21,9	23,6
Schoolse vertraging	43,2	32,4	78,1	76,4

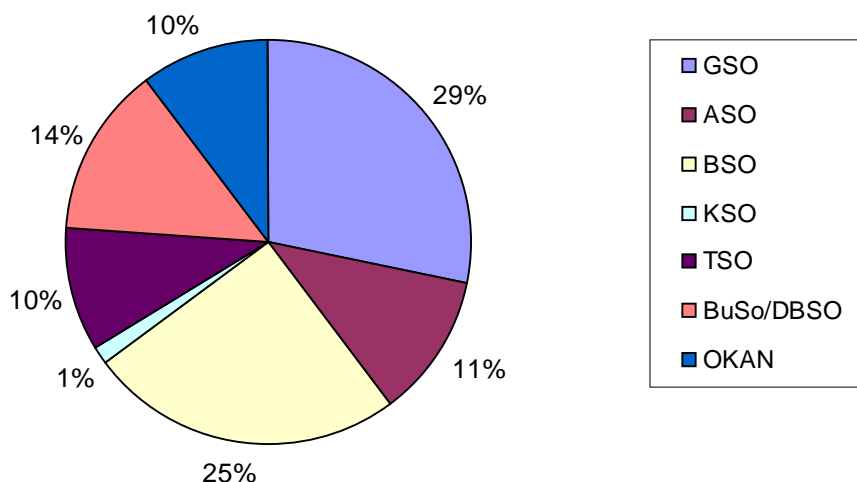
**Figuur 11 Aandeel Belgische leerlingen (%) naar onderwijsvorm*
(Antwerpen, 2008-2009) *aandelen berekend op basis van aangeleverde
indeling dep onderwijs**

OKAN = onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
GSO = gemeenschappelijk secundair onderwijs = 1ste graad
ASO= algemeen secundair onderwijs
BSO= beroeps secundair onderwijs
KSO= kunstsecundair onderwijs
TSO= technisch secundair onderwijs
DBSO= deeltijds beroepssecundair onderwijs
DZVO = deeltijds zeevisserijonderwijs
BuSO = buitengewoon secundair onderwijs

**Figuur 12 Aandeel Niet- Belgische leerlingen (%) naar onderwijsvorm*
(Antwerpen, 2008-2009)**

* aandelen berekend op basis van aangeleverde indeling dep onderwijs

Toelichting ME2: Aandeel leerlingen naar onderwijsvorm en nationaliteit

In totaal volgen 36.531 leerlingen **secundair onderwijs** in Antwerpen:

Waarvan 8524 Belgen (27% van het totaal aantal Belgische leerlingen) en 1502 Niet Belgen (29% van de niet Belgische leerlingen) in de eerste graad. De meeste leerlingen vinden we terug in **het ASO en het BSO**: 41% van de Belgische leerlingen en 36% van de niet Belgische leerlingen. Het **KSO** telde in het schooljaar 2008-2009 1459 leerlingen; 4% Belgische leerlingen en 1% niet Belgische leerlingen. Het **TSO** is goed voor 6346 leerlingen. Het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het buitengewoon onderwijs zijn goed voor 3290 leerlingen (8% van het totaal aantal Belgische leerlingen en 14% van het totaal aantal niet Belgische leerlingen).

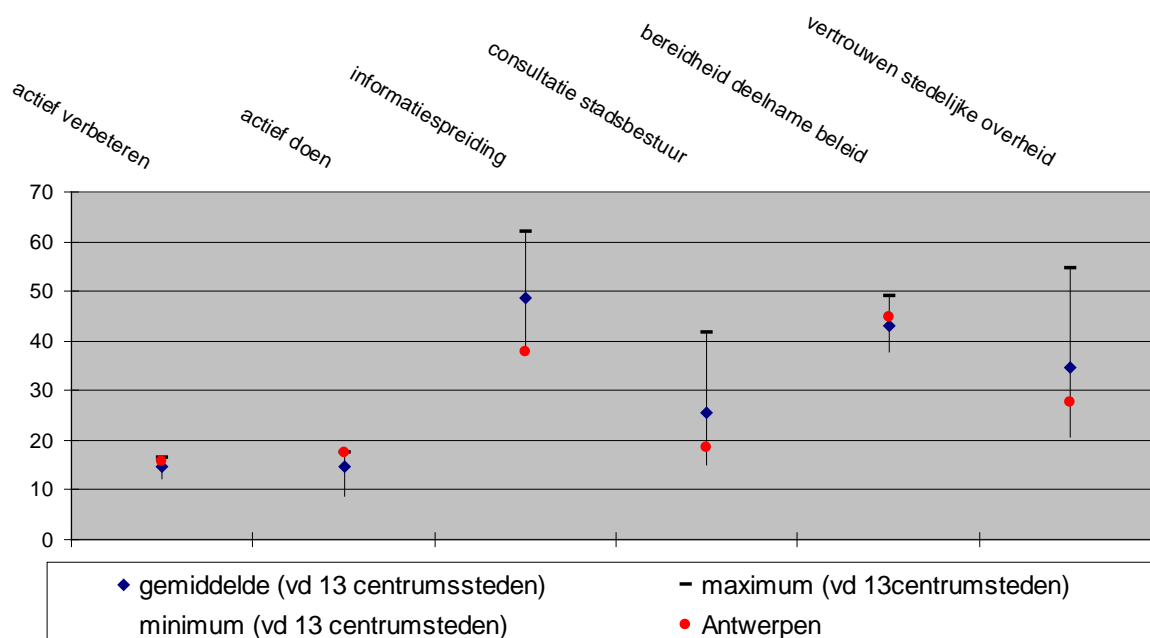
* **Aandeel leerlingen schoolse vertraging naar nationaliteit en aandeel Belgen/niet-Belgen naar onderwijsvorm op districtniveau: zie bijlage I**

4.3. Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad

Indicatoren:

- actieve betrokkenheid van de burger
Def: aandeel (%) van de inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- spreiding van informatie over en door de stad
Def: aandeel (%) van de inwoners dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de activiteiten, de dienstverlening, de initiatieven en de beslissingen in en door de stad
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- vertrouwen in de stedelijke overheid
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vertrouwen heeft in de stedelijke overheid
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- consultatie van bewoners door het stadsbestuur
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat het stadsbestuur de inwoners voldoende raadpleegt
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- bereidheid burger deelname beleid
Def: aandeel (%) inwoners dat bereid is mee te praten over het beleid van de stad
Bron: survey Stadsmonitor 2008

Figuur 13 Betrokkenheid van de burger bij beleid van stad & wijk (survey Stadsmonitor 2008, in %)

**Tabel 9 Betrokkenheid van de burger bij beleid van stad & wijk
(survey indicatoren, relatieve posities*)**

RELATIEVE POSITIES	2008	2006	2004
spreiding van informatie over en door de stad	13	12	13
vertrouwen in stedelijke overheid	10	11	12
consultatie van bewoners door het stadsbestuur	12	12	12
bereidheid burger deelname beleid	3, nulmeting 2008		
actief verbeteren	3, nulmeting 2008		
actief doen	1, nulmeting 2008		

* deze tabel geeft de relatieve posities van Antwerpen aan in de survey Stadsmonitor 2004, 2006, 2008. Indien voor de jaren 2004 en 2006 geen rangorde is vermeld, betekent dit dat deze indicator enkel in 2008 is gemeten.

**Tabel 10 Betrokkenheid van de burger bij beleid van stad & wijk
(survey indicatoren, districtsniveau)**

	Actief verbeteren	Actief doen	Informatiespreiding	Consultatie stadsbestuur	Bereidheid deelname beleid	Vertrouwen stedelijke overheid
Antwerpen	18,7	17,4	37,7	20,0	54,9	33,4
Berchem	14,8	16,2	39,4	21,5	42,0	31,2
Berendrecht	9,3	16,4	21,5	9,4	36,1	16,0
Borgerhout	12,8	22,2	39,2	21,4	41,2	26,7
Deurne	13,7	15,6	31,7	12,9	35,8	22,9
Ekeren	15,9	21,0	42,6	18,9	40,9	23,1
Hoboken	15,2	19,0	40,5	14,8	41,0	22,3
Merksem	14,0	19,0	43,8	18,2	38,9	22,2
Wilrijk	12,6	13,9	38,5	22,4	36,8	23,8
Zandvliet	15,0	17,0	36,3	12,5	35,9	22,0
Totaal Antwerpen	15,6	17,6	37,9	18,6	44,7	27,7

Toelichting ME3: de betrokkenheid van de burger bij beleid van de stad & wijk

De verschillen tussen de waarde voor Antwerpen en voor het gemiddelde van de 13 steden, verschillen significant voor de indicatoren **consultatie van bewoners, informatieverbreiding over en door de stad, vertrouwen in de stedelijke overheid en iets actief doen in de stad**. Dit wil zeggen dat we voor minstens 95% zeker zijn dat het verschil niet berust op toeval en dat de score voor Antwerpen significant afwijkt van de gemiddelde score. Antwerpen scoort significant minder op de eerste drie indicatoren: slechts 3 op tien inwoners heeft vertrouwen in de stedelijke overheid; slechts 2 op tien inwoners voelt zich voldoende geconsulteerd en 4 op tien inwoners is tevreden over de informatieverbreiding over en door de stad. Opvallend is de beste score voor actieve betrokkenheid in de buurt: bijna 1 op vijf inwoners zegt afgelopen jaar iets actief gedaan te hebben in zijn buurt.

Voor de andere indicatoren wordt er geen significant verschil vastgesteld. Bijna 1 op twee inwoners is **bereid om mee te praten over wat er in de stad gebeurt**.

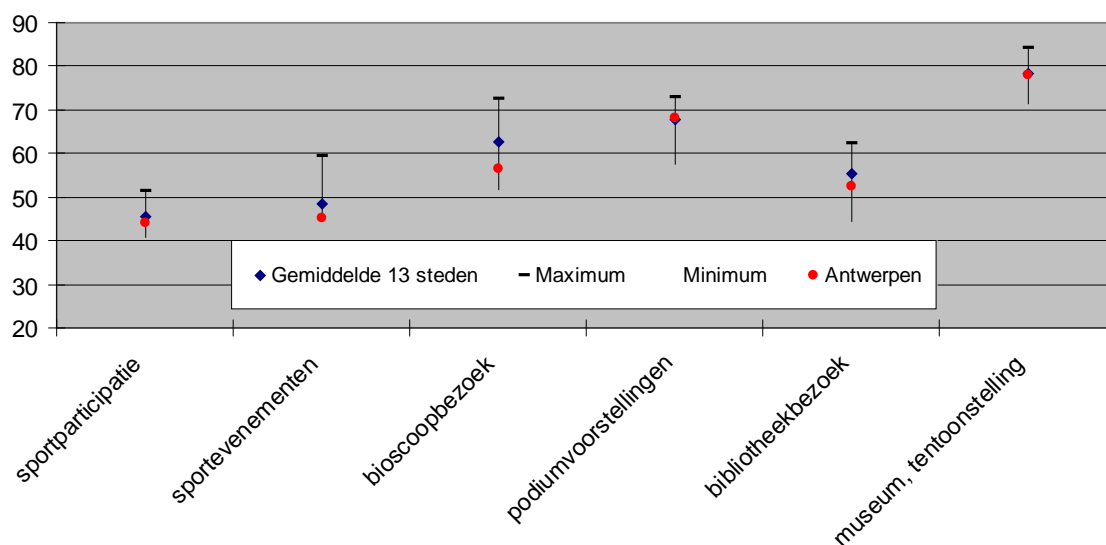
Voor de resultaten op districtniveau: zie tabel 10 + rapport Reinhard Stoop, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2008

4.4. De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur, sport en vrijetijdsaanbod is verhoogd

Indicatoren:

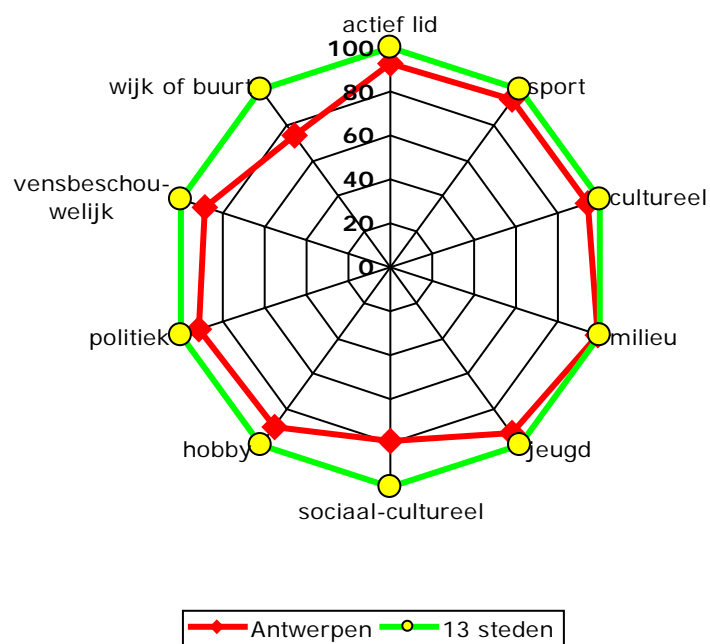
- participatie aan sport
Def: aandeel (%) van de inwoners dat regelmatig actief aan sport doet
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- culturele participatie
Def: aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen 12 maanden de bioscoop bezocht of één of meerdere podiumvoorstellingen heeft bijgewoond of een bibliotheek bezocht of één of meerdere musea of tentoonstellingen of historische plaatsen heeft bezocht.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- participatie aan het verenigingsleven
Def: aandeel (%) van de inwoners dat actief lid of bestuurslid is van één of meerdere verenigingen
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over het aanbod aan sport en recreatie
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan sport en recreatie
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over het culturele aanbod
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het culturele aanbod
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en cafés
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en cafés
Bron: survey Stadsmonitor 2008

Figuur 14 Sport- en Culturele participatie
(survey Stadsmonitor 2008, in %)

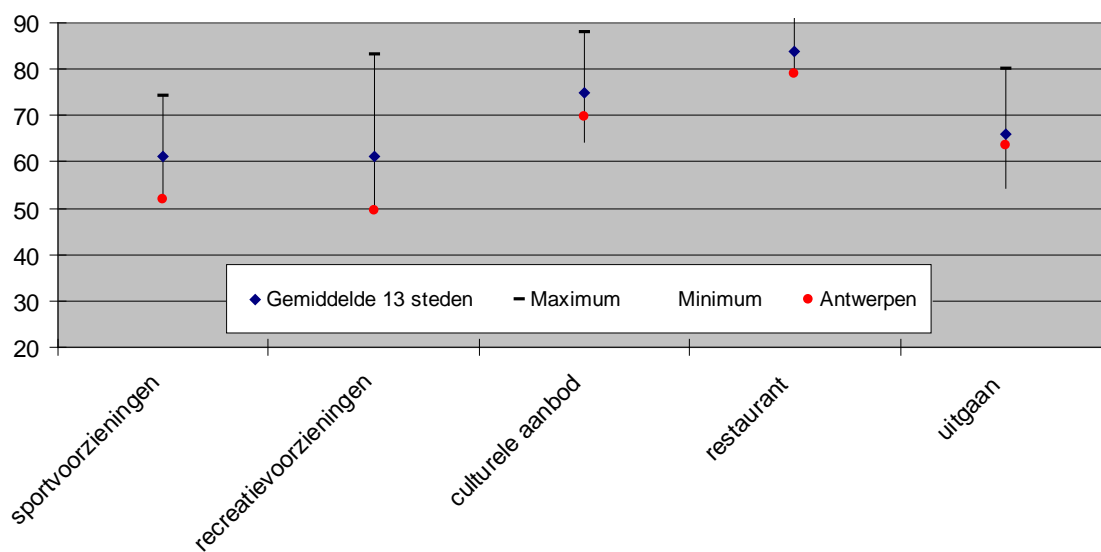

Figuur 15 Verenigingsleven
(survey Stadsmonitor 2008, in %)

	Antwerpen	13 steden
actief lid	42,8	46,3
sport	25,7	27,1
cultureel	7,3	7,7
milieu	2,3	2,3
jeugd	4,9	5,2
sociaal-cultureel	4,8	6,1
hobby	5,9	6,6
politiek	1,8	2
levens-beschouwelijk	4,9	5,5
Wijk of buurt	3,5	4,7

Figuur 16 Tevredenheid over voorzieningen in de stad
(survey Stadsmonitor 2008, in %)

Tabel 11 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur, sport en vrijetijdsaanbod (survey indicatoren, relatieve posities)

RELATIEVE POSITIES	2008	2006	2004
sportparticipatie	9	9	7
sportevenementen	13	13	13
bioscoopbezoek	7	5	2
podiumvoorstellingen	5	3	4
bibliotheekbezoek	11	11	12
museum, tentoonstelling	4	4	4
actief lid	12	9	10
sportvoorzieningen	13	12	13
recreatievoorzieningen	13	12	13
culturele aanbod	11	3	3
restaurant	13	6	5
uitgaan	7	4	3

Tabel 12 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur, sport en vrijetijdsaanbod (survey indicatoren, districtsniveau)

	sport-participatie	Sport-evenementen	Bioscoop-bezoek	podium-voorstellingen	bibliotheek-bezoek	museum, tentoonstelling	actief lid
Antwerpen	42,9	44,2	65,9	72,2	58,5	82,2	41,1
Berchem	47,8	38,4	62,9	71,1	49,3	79,5	43,3
Berendrecht	51,3	55,9	62,7	63,8	48,4	71,2	52,0
Borgerhout	43,0	42,0	58,0	66,3	51,2	78,6	41,5
Deurne	40,8	45,7	60,8	63,2	47,6	74,5	38,5
Ekeren	53,0	50,4	67,0	72,0	54,2	81,1	52,9
Hoboken	41,9	53,3	58,9	61,2	46,2	70,9	41,2
Merksem	46,2	44,1	63,1	68,9	52,7	73,8	48,0
Wilrijk	44,6	46,1	58,4	63,6	44,2	75,4	47,1
Zandvliet	48,6	51,6	60,6	61,7	33,8	67,8	48,4
Totaal Antwerpen	44,0	45,0	62,8	68,2	52,3	78,1	42,8

	sportvoorzieningen	recreatievoorzieningen	culturele aanbod	restaurant	uitgaan
Antwerpen	44,6	42,2	81,8	84,4	73,9
Berchem	54,3	54,5	73,5	85,5	68,1
Berendrecht	23,1	46,4	37,0	44,4	34,4
Borgerhout	46,9	44,2	70,6	79,8	59,4
Deurne	52,9	58,2	60,1	75,1	56,8
Ekeren	57,2	54,8	57,6	73,1	51,5
Hoboken	64,0	51,0	50,1	67,5	50,5
Merksem	64,8	53,1	67,2	75,4	55,4
Wilrijk	63,0	56,5	65,3	80,7	61,6
Zandvliet	27,7	48,3	39,8	50,1	43,3
Totaal Antwerpen	51,8	49,4	69,9	79,1	63,5

Toelichting ME4: de participatie aan en de tevredenheid over sport, cultuur en vrijetijdsaanbod

De verschillen tussen de waarde voor Antwerpen en voor het gemiddelde van de 13 steden, verschillen niet significant voor **de indicatoren met betrekking tot sport- en culturele participatie met uitzondering van de indicator actief lid van een vereniging.**

43% van de Antwerpenaren is actief lid van een vereniging, terwijl dit aandeel voor de centrumsteden op 46% ligt. Voor de overige indicatoren in figuur 14 is er geen significant verschil met het gemiddelde van de 13 steden. 44% van de Antwerpenaren doet regelmatig aan sport. Bijna 1 op twee inwoners heeft afgelopen jaar een sportevenement bezocht. 63% van de inwoners gaat minstens 1 keer per jaar naar de bioscoop. 68% heeft afgelopen jaar minstens 1 podiumvoorstelling bijgewoond. De helft van de inwoners heeft afgelopen jaar de bibliotheek bezocht. En bijna 80% heeft afgelopen jaar een musea, tentoonstelling of historische plaats bezocht.

Opvallend zijn de significante verschillen met de gemiddelde score voor de 13 centrumsteden voor de indicatoren **tevredenheid over voorzieningen in de stad: de tevredenheid over sport- en recreatievoorzieningen, het culturele aanbod en de tevredenheid over horecazaken** scoort significant minder dan gemiddeld in de 13 centrumsteden. De helft van de inwoners is tevreden over het aanbod aan sport- en recreatievoorzieningen. 70% is tevreden over het culturele aanbod. 80% over de horecazaken en 63% over de uitgaansmogelijkheden.

Voor de resultaten op districtniveau: zie tabel 11 + rapport Reinhard Stoop, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2008

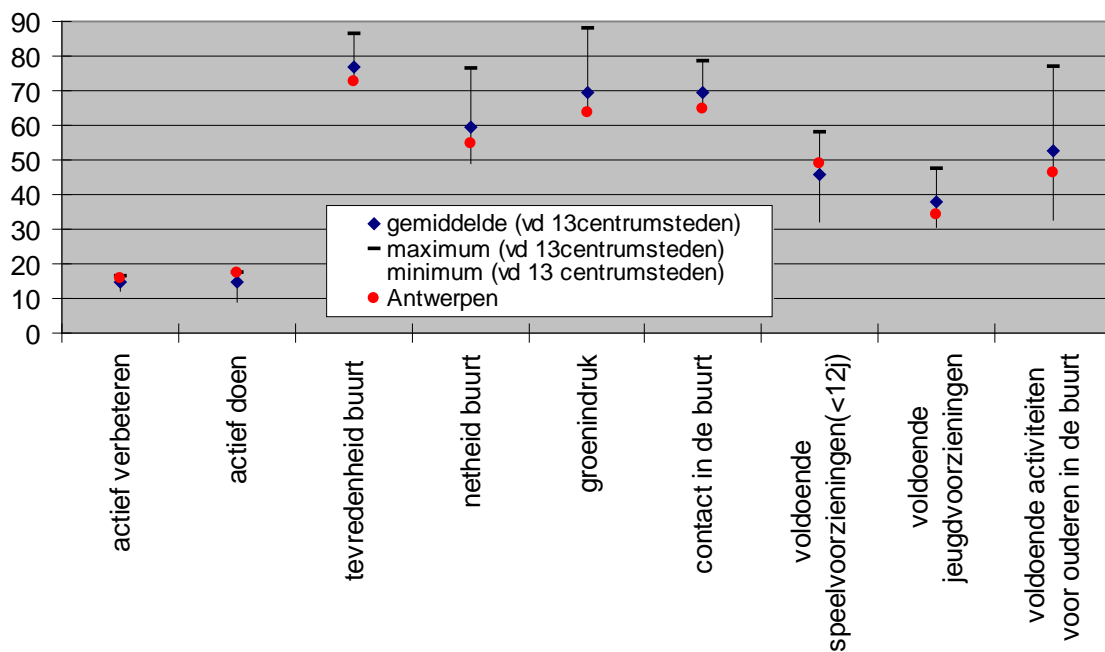
4.5. In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

Indicatoren:

- actieve betrokkenheid van de burger (zie **ME3**)
Def: aandeel (%) van de inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over de buurt:
Def: aandeel (%) van de inwoners, dat tevreden is over zijn buurt
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- groenindruk van de eigen buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende groen is in de eigen buurt
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over contact in de buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat het aangenaam vindt om met de mensen in de buurt te praten
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- indruk van de netheid in de buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat de straten en voetpaden in hun buurt over het algemeen netjes zijn
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over de speelvoorzieningen (zie **ME1**)
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er in de buurt voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over activiteiten voor ouderen in de buurt
Def: aandeel (%) van ouderen, dat tevreden is over de activiteiten voor ouderen in de buurt
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- mijddgedrag
Def: het aandeel (%) van de inwoners dat altijd of vaak bepaalde gedragingen zegt te mijden omwille van de risico's op onveiligheid
Bron: Veiligheidsmonitor 2008
- onveiligheidsgevoel
Def: aandeel (%) van de bevolking dat altijd of vaak algemene onveiligheidsgevoelens ervaart
Bron: Veiligheidsmonitor 2008

- onaangepaste snelheid verkeer
Def: het aandeel (%) inwoners dat de onaangepaste snelheid van het verkeer in de buurt als een probleem beschouwt
Bron: Veiligheidsmonitor 2008
- verloedering/rommel
Def: het aandeel (%) inwoners dat de verloedering in de buurt als een probleem ervaart / het aandeel inwoners dat rommel in de buurt als een probleem ervaart
Bron: Veiligheidsmonitor 2008
- geluidshinder verkeer
Def: aandeel (%) huishoudens dat verklaart last te hebben van lawaai of geluidshinder in de buurt
Bron: Veiligheidsmonitor 2008

Figuur 17 Leefbaarheid in de wijken
(survey Stadsmonitor 2008, in %)

Tabel 13 Leefbaarheid in de wijken (survey indicatoren, relatieve posities)

RELATIEVE POSITIES	2008	2006	2004
tevredenheid buurt	13	13	12
netheid buurt	10	10	12
Groenindruk	12	12	13
contact in de buurt	13	13	13
voldoende speelvoorzieningen(<12j)	5	5	6
voldoende jeugdvoorzieningen	10	11	11
voldoende activiteiten voor ouderen in de buurt	10	9	10
actief verbeteren	3, nulmeting 2008		
actief doen	1, nulmeting 2008		

Tabel 14 Leefbaarheid in de wijken (survey indicatoren, districtsniveau)

	Tevredenheidbuurt	netheid buurt	groenindruk	contact in de buurt	voldoende speelvoorzieningen (<12j)	voldoende jeugdvoorzieningen	voldoende activiteiten voor ouderen in de buurt
Antwerpen	69,7	48,6	51,3	60,6	48,7	31,3	31,6
Berchem	78,9	58,5	65,5	68,9	50,9	32,1	32,1
Berendrecht	77,9	67,5	85,6	78,0	44,1	34,0	49,9
Borgerhout	64,5	44,9	59,0	60,6	50,0	35,4	27,5
Deurne	69,0	57,6	74,6	60,0	42,3	30,2	35,2
Ekeren	85,5	67,1	78,8	75,5	62,7	41,0	39,8
Hoboken	68,1	54,1	69,4	68,1	45,4	36,8	37,9
Merksem	81,3	66,9	67,6	70,7	53,5	39,3	39,0
Wilrijk	79,9	63,6	78,7	72,4	53,1	43,6	38,4
Zandvliet	83,5	62,8	76,1	84,5	37,4	32,0	61,9
Totaal Antwerpen	72,7	54,9	63,6	64,7	49,1	34,2	34,4

Toelichting ME5: leefbaarheid in de wijken

De verschillen tussen de waarde voor Antwerpen en voor het gemiddelde van de 13 steden, verschillen significant voor de indicatoren **tevredenheid over de buurt, netheid in de buurt, groenindruk, contact in de buurt en activiteiten voor ouderen in de buurt.**

Voor deze indicatoren ligt de score minder hoog dan gemiddeld in de centrumsteden. 73% van de inwoners is tevreden over de buurt. Slechts 52% van de inwoners vindt de straten en voetpaden in de buurt netjes. 63% van de inwoners vindt dat er voldoende groen is in de buurt. 64% van de inwoners is tevreden over het contact in de buurt. Iets minder dan de helft van de 55-plussers is tevreden over activiteiten voor ouderen in de buurt.

Voor de indicatoren actieve betrokkenheid zie effect ME3

Voor de indicatoren speelvoorzieningen zie effect ME1

Voor de resultaten op districtniveau: zie tabel 11 + rapport Reinhard Stoop, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2008

Tabel 15 Mijdgedrag
(Veiligheidsmonitor, in % 2008, Antwerpen- 13 centrumsteden)

<i>Niet opendoen voor onbekenden (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	18,66	9,68	32,3
13 centrumsteden	15,51	9,23	34,49
<i>Waardevolle spullen wegbrengen naar een veiliger plaats (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	10,93	7,63	56,46
13 centrumsteden	9,04	7,79	57,2
<i>Bij duisternis vermijden om weg te gaan (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	7,48	8,23	55,11
13 centrumsteden	7,46	8	54,24
<i>Vermijden om de kinderen ergens naar toe te laten gaan (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	16	15,19	23,03
13 centrumsteden	10,51	15,65	21,7
<i>Plekken in de gemeente mijden (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	5,16	10,79	41,9
13 centrumsteden	4,9	9,54	43,07
<i>Vermijden om het openbaar vervoer te nemen (%)</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	2,43	5,5	63,57
13 centrumsteden	1,68	3,25	70

Tabel 16 Onveiligheidsgevoel
(Veiligheidsmonitor, in % 2008, Antwerpen- 13 centrumsteden)

<i>Onveiligheidsgevoel</i>	Altijd	Vaak	Nooit
Antwerpen	2	8,67	24,07
13 centrumsteden	1,05	6,76	26,18

Tabel 17 Buurtproblemen
(Veiligheidsmonitor, in % 2008, Antwerpen- 13 centrumsteden)

<i>Onaangepaste snelheid in het verkeer</i>	Helemaal wel	Eerder wel	Helemaal niet
Antwerpen	25,08	34,57	18,9
13 centrumsteden	22,01	38,15	18,71
<i>Rommel in de buurt</i>	Helemaal wel	Eerder wel	Helemaal niet
Antwerpen	19,59	29,58	25,54
13 centrumsteden	16,13	28,7	29,76
<i>Bekladde muren en/of gebouwen</i>	Helemaal wel	Eerder wel	Helemaal niet
Antwerpen	9,95	17,62	43,05
13 centrumsteden	6,6	14,84	51,69
<i>Geluidsoverlast door verkeer</i>	Helemaal wel	Eerder wel	Helemaal niet
Antwerpen	13,13	21,72	35,16
13 centrumsteden	9,9	21,47	39,24
<i>Andere vormen van geluidsoverlast</i>	Helemaal wel	Eerder wel	Helemaal niet
Antwerpen	6,28	17,59	44,07
13 centrumsteden	6,29	17,81	45,56

Tabel 18 Veiligheidsindicatoren
(Veiligheidsmonitor, in %, 2004-2008)

Bij duisternis vermijden om weg te gaan	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	23,74	20,95	15,71
Niet opendoen voor onbekenden	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	30,26	30,55	28,34
Plekken in de gemeente mijden	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	23,78	22,53	15,95
Vermijden om de kinderen ergens naar toe te laten gaan	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	32,74	30,67	31,19
Waardevolle spullen wegbrengen naar een veiliger plaats	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	27,82	25,03	18,56
Vermijden om het openbaar vervoer te nemen	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	0	0	7,93

Andere vormen van geluidsoverlast	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	21,65	20,66	23,87
Bekladde muren en/of gebouwen	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	23,55	23,06	27,57
Geluidsoverlast door verkeer	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	33,17	33,26	34,85
Onaangepaste snelheid in het verkeer	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	53,14	52,97	59,65
Rommel in de buurt	Perc.2004	Perc.2006	Perc.2008
Antwerpen	52,9	51,72	49,17

Toelichting ME5: veiligheidsindicatoren

Volgende situaties worden door de respondenten als meest problematische buurtproblemen ervaren:

- **onaangepaste snelheid in het verkeer** (60%)
- **rommel op straat** (49%)
- **geluidsoverlast door verkeer** (35%)

Bij **mijddedrag** vermijdt 31% van de inwoners kinderen ergens naar toe te laten gaan, brengt 18% van de inwoners waardevolle spullen weg naar een veiligere plek en 15% van de inwoners mijdt bepaalde plekken in de stad.

In Antwerpen voelt het grootste gedeelte van de bevolking zich nog steeds 'zelden of nooit' **onveilig**. Slechts 11% van de inwoners voelt zich altijd of vaak onveilig. In de centrumsteden ligt dit aandeel op 8%.

Synthesebeeld

Legende: Maatschappelijk effect (ME) als doel
= positieve bijdrage aan ontwikkeling ME
= progressie wenselijk
=niet eenduidig, geen waardeoordeel mogelijk

Maatschappelijk effect 1

"Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen"
Het algemeen migratiesaldo is positief (2,1 promille).
Positief migratiesaldo jongvolwassenen.
Migratiesaldo jonge gezinnen -86 per 10,000 inw.
Men heeft ongeveer 10 mediaaninkomens nodig om een woning te kunnen aanschaffen. Voor een appartement heeft men gemiddeld 8 mediaaninkomens nodig.
11% van de huurders heeft de huur afgelopen jaar al eens niet kunnen betalen. 4% van de eigenaars erkent afgelopen jaar betalingsmoeilijkheden gehad te hebben.
Slechts 1 op twee inwoners vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen jonger dan 12 jaar. 3 op tien inwoners vindt dat er voldoende jeugdvoorzieningen zijn voor kinderen ouder dan 12 jaar.
Gemiddeld zijn er 23 plaatsen per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar voor voorschoolse opvang.

Maatschappelijk effect 2

"Antwerpen wil meer mensen aan het werk"
Op 100 Antwerpenaren tussen 15 en 64 jaar zijn er 60 aan het werk zijn; de werkzaamheidsgraad ligt net onder het gemiddelde van de centrumsteden (63%).
De mannelijke werkloosheidsgraad bedraagt 14,7%, de vrouwelijke 14,2%.
22% van de Belgische leerlingen heeft in het lager onderwijs schoolse vertraging opgelopen. Bij de niet-Belgen loopt dit aandeel op tot 48%.
In het secundair onderwijs loopt de schoolse vertraging in Antwerpen bij Belgen op tot 43% en bij niet Belgen op tot 78%.

Maatschappelijk effect 3

"Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad"
Slechts 3 op tien inwoners heeft vertrouwen in de stedelijke overheid; slechts 2 op tien inwoners voelt zich voldoende geconsulteerd en 4 op tien inwoners is tevreden over de informatiespreiding over en door de stad.
Bijna 1 op vijf inwoners zegt afgelopen jaar actief te zijn geweest om iets in de buurt te verbeteren.
Bijna 1 op twee inwoners is bereid om mee te praten over wat er in de stad gebeurt.

Maatschappelijk effect 4

"De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur, sport en vrijetijdsaanbod is verhoogd"
43% van de Antwerpenaren is actief lid van een vereniging.
44% van de Antwerpenaren doet regelmatig aan sport.
Bijna 1 op twee inwoners heeft afgelopen jaar een sportevenement bezocht. 63% van de inwoners gaat minstens 1 keer per jaar naar de bioscoop. 68% heeft afgelopen jaar minstens 1 podiumvoorstelling bijgewoond. De helft van de inwoners heeft afgelopen jaar de bibliotheek bezocht. En bijna 80% heeft afgelopen jaar een musea, tentoonstelling of historische plaats bezocht.
De helft van de inwoners is tevreden over het aanbod aan sport- en recreatievoorzieningen.
70% is tevreden over het culturele aanbod. 80% over de horecazaken

Maatschappelijk effect 5

"Samenleven: in Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd"
73% van de inwoners is tevreden over de buurt.
Slechts 52% van de inwoners vindt de straten en voetpaden in de buurt netjes.
63% van de inwoners vindt dat er voldoende groen is in de buurt.
64% van de inwoners is tevreden over het contact in de buurt.
Iets minder dan de helft van de 55-plussers is tevreden over activiteiten voor ouderen in de buurt.
Bijna 1 op vijf inwoners zegt afgelopen jaar actief te zijn geweest om iets in de buurt te verbeteren.
Slechts 1 op twee inwoners vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen jonger dan 12 jaar.
3 op tien inwoners vindt dat er voldoende jeugdvoorzieningen zijn voor kinderen ouder dan 12 jaar.
Onaangepaste snelheid in het verkeer en rommel in de buurt vormen voor 1 op twee inwoners een buurtprobleem.
15% van de inwoners mijdt bepaalde plekken in de stad.
In Antwerpen voelt het grootste gedeelte van de bevolking zich nog steeds 'zelden of nooit' onveilig. Slechts 11% van de inwoners voelt zich altijd of vaak onveilig.

Bijlage I

Stedenfonds – rapportering districten

In het kader van het stedenfonds werden door de Studiedienst Stadsobservatie gegevens in verband met verhuisbewegingen, arbeidsmarkt en onderwijs aangeleverd tot op districtsniveau. In deze nota wordt ook de interpretatie van deze gegevens opgenomen. We overlopen district per district.

De gebruikte indicatoren zijn:

1. Verhuisbewegingen:

- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 18 tem 24-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 18 tem 24-jarige niet Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 25 tem 29-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 25 tem 29-jarige niet Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 30 tem 39-jarige en 0 t.e.m. 9-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 30 tem 39-jarige en 0 t.e.m. 9-jarige niet Belgen

2. Arbeidsmarkt

- Werkzaamheidsgraad
- Aandeel mannen binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel vrouwen binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel laaggeschoolden (lager onderwijs, lager secundair onderwijs, deeltijds beroeps, leertijd) binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel etnische Maghrebijnen en Turken binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel langdurig werklozen (≥ 1 jaar) binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel -25-jarigen met werkloosheidsuitkering binnen de niet werkende werkzoekenden

3. Onderwijs

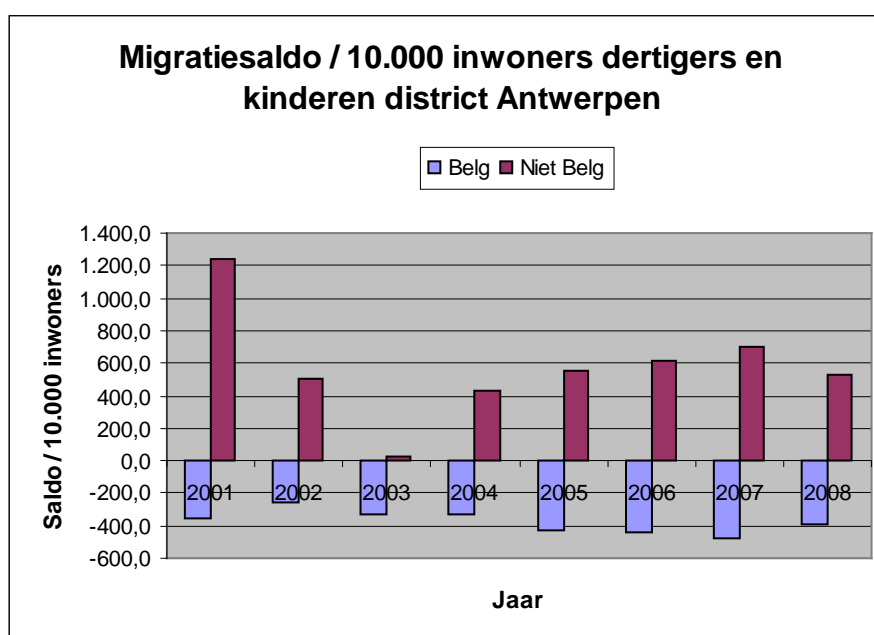
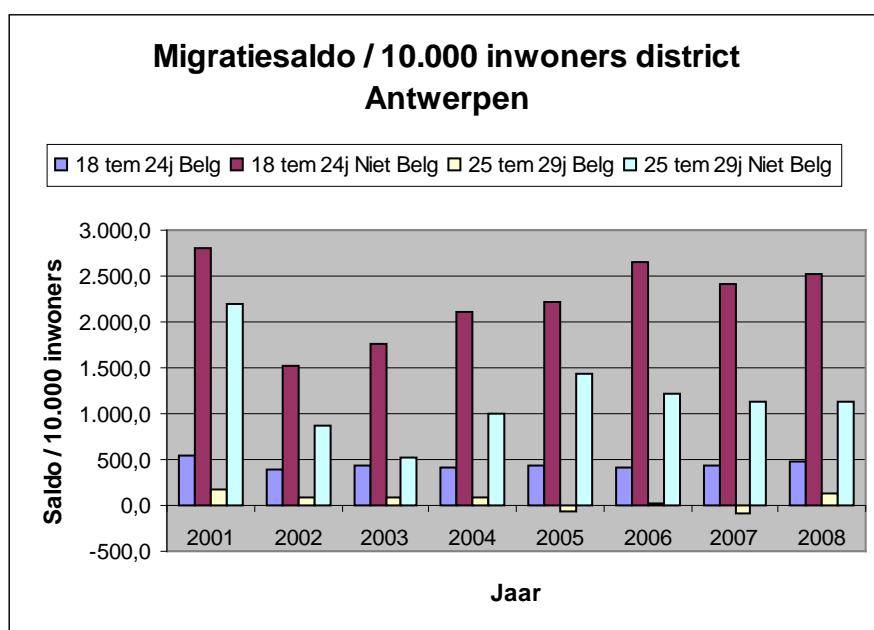
- Aandeel Belgische leerlingen gewoon lager onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel niet Belgische leerlingen gewoon lager onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel Belgische leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel niet Belgische leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel Belgische leerlingen in BSO / DBSO / BUSO tov het totaal aantal Belgische leerlingen in het secundair onderwijs
- Aandeel niet Belgische leerlingen in BSO / DBSO / BUSO tov het totaal aantal niet Belgische leerlingen in het secundair onderwijs

1. District Antwerpen

Verhuisbewegingen

De jonge niet Belgen laten binnen het district Antwerpen relatief hoge migratiesaldi optekenen. Dit is het geval bij zowel de 18 tem 24-jarigen als bij de 25 tem 29-jarigen. Ook de 18 t.e.m. 24-jarige Belgen vertonen over de verschillende jaren een positief migratiesaldo. Het migratiesaldo van de 25-29-jarige Belgen ligt vrij laag en is in sommige jaren licht negatief. Wanneer we kijken van welke Belgische gemeenten de jongeren van 18 t.e.m. 25 jaar vooral komen blijkt Brussel bovenaan te staan. De top 10 wordt verder vervolledigd door een aantal gemeenten uit het Antwerpse arrondissement en Borgerhout.

Het migratiesaldo bij jonge gezinnen (dertigers en kinderen tot 10 jaar) is negatief bij de Belgen en positief bij de niet Belgen. Het saldo bij de Belgen is doorheen de periode gedaald. Het district Antwerpen verliest de meeste inwoners uit deze categorie aan andere districten.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	650
Distr. Borgerhout	285
BRASSCHAAT	247
KAPELLEN ANTW	247
SCHOTEN	144
SCHILDE	136
RANST	133
ZOERSEL	132
BRECHT	107
KALMTHOUT	107

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Deurne	-1500
Distr. Hoboken	-1121
Distr. Merksem	-998
Distr. Berchem	-974
Distr. Wilrijk	-892
MORTSEL	-405
ZWIJNDRECHT	-353
Distr. Borgerhout	-341
EDEGEM	-317
SCHOTEN	-283

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 53,5%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 41%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 55%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gestegen¹. Ongeveer een kwart van de werkzoekenden is van Marokaanse of Turkse herkomst. Dit aandeel is nagenoeg gelijk gebleven². Het aandeel langdurig werklozen ligt op 43% ten opzichte van 52% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 8% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. In 2001 lag dit percentage nog op 10%.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Antwerpen	Stad Antwerpen
2000	51,6	57,5
2003	49,5	56,6
2005	50,4	57,5
2007	53,5	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	57,0	43,0	40,3	25,7	45,7	10,0
2006	57,8	42,2	53,9	24,9	51,7	8,3
2009	59,2	40,8	55,0	25,8	43,1	8,0

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 iets meer dan een kwart van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 45%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is iets meer dan de helft schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op bijna 80%.

¹ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

² Vanaf 2007 wordt de etniciteit via de nationaliteit bij geboorte geregistreerd. Daarvoor werd etniciteit via naamherkenning bepaald. Dit verschil in manier van meten kan de vergelijkbaarheid tussen de jaren verminderen.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	23,9	52,1	50,4	75,7
2005-2006	26,1	50,5	50,0	80,0
2007-2008	26,2	45,7	51,3	78,5

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	25,2	36,1
2005-2006	27,4	40,4
2007-2008	29,0	38,1

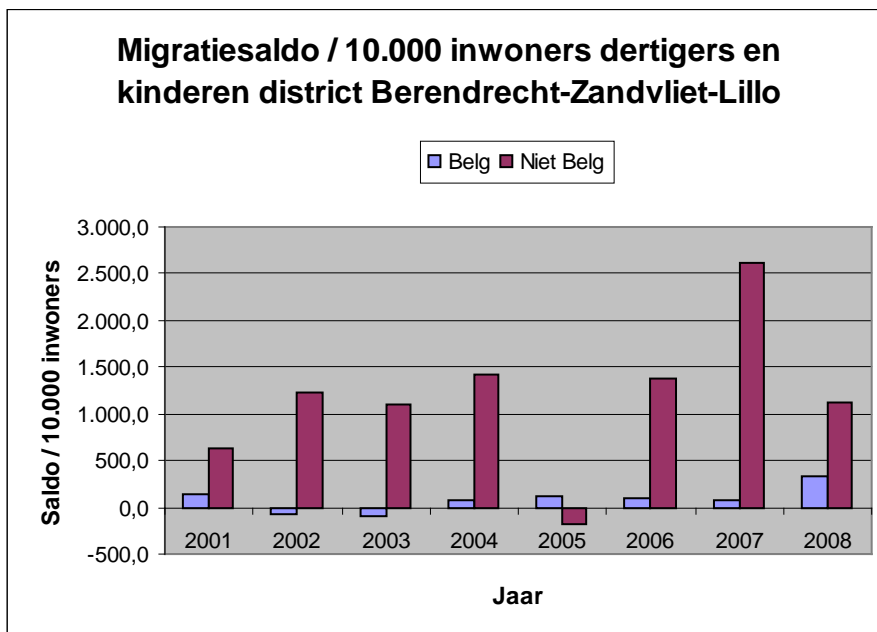
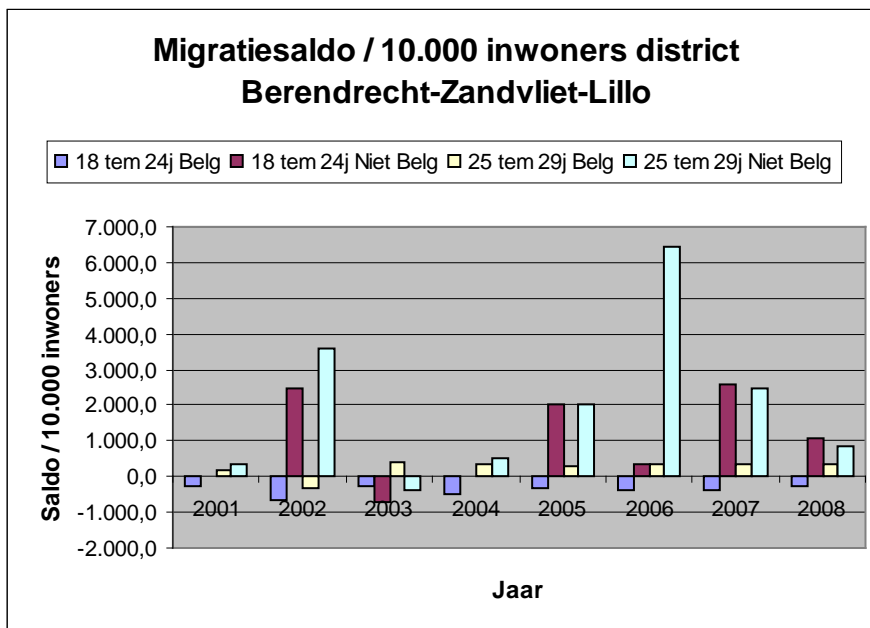
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

2. District Bezali

Verhuisbewegingen

We geven de gegevens voor het district Berendrecht-Zandvliet-Lillo ter informatie mee. In het geval van verhuisbewegingen gaat het hier over kleine aantallen, waardoor men voorzichtig moet omspringen met conclusies. Bij jonge Belgen (18 tem 24 jaar) is er over het algemeen een verlies. Er is wel een winst aan Belgen van 25 tem 29 jaar. Het relatieve migratiesaldo bij niet Belgen verloopt grillig omdat het aantal vreemdelingen dat in Bezali woont eerder beperkt is.

Arbeidsmarkt

Anno 2007 ligt de werkzaamheidsgraad in Bezali op 65%. Ten opzichte van 2000 is dit een stijging met 4 procentpunten. In Bezali ligt het aantal werklozen vrij laag. In 2009 ligt het aandeel vrouwen binnen de groep niet werkende werkzoekenden op minder dan de helft. Dit aandeel is gedaald sinds 2001. Ook het aandeel laaggeschoolde werklozen kent een daling tussen 2001 en 2009. In 2009 bedraagt dit percentage 55%. Omdat het aandeel etnische minderheden vrij laag ligt in Bezali, ligt dit aandeel hier ook laag bij de niet werkende werkzoekenden (5%). Het aandeel langdurig werklozen ligt op 43%, wat een daling is t.o.v. 2006. Het percentage jongere werkzoekenden met een uitkering ligt op 10%.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Berendrecht-Zandvliet-Lillo	
	Stad Antwerpen	
2000	61,5	57,5
2003	62,0	56,6
2005	63,8	57,5
2007	65,3	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	39,6	60,4	63,8	4,0	53,6	9,6
2006	43,8	56,2	59,6	4,2	57,2	9,7
2009	51,5	48,5	55,4	5,0	42,9	10,2

Bron:

VDAB

Onderwijs

Het aandeel Belgische leerlingen met schoolse vertraging bedraagt in Bezali 19% voor het lager onderwijs. In het secundair onderwijs bedraagt dit percentage 44%. De getallen voor de niet Belgische leerlingen geven we slechts informatief mee. De absolute aantallen waarop deze cijfers gebaseerd zijn, zijn te klein om trends te onderscheiden voor deze groep. Het aandeel Belgische leerlingen dat in het secundair BSO, DBSO of BUSO volgt ligt op 34%

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	21,9	33,3	39,8	70,0
2005-2006	23,0	37,8	42,4	81,8
2007-2008	18,8	45,5	43,8	78,6

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	31,7	19,0
2005-2006	33,3	31,0
2007-2008	34,0	17,6

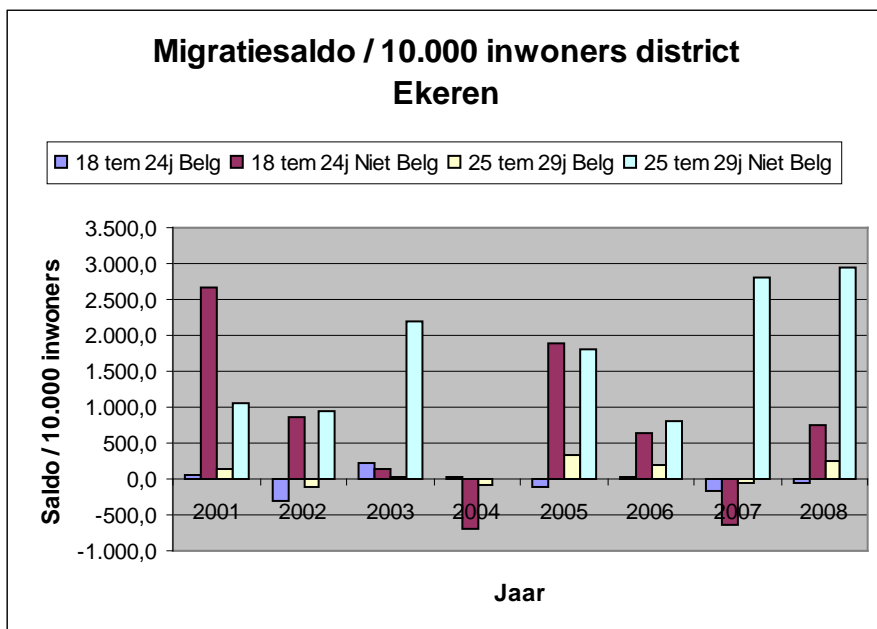
Bron:

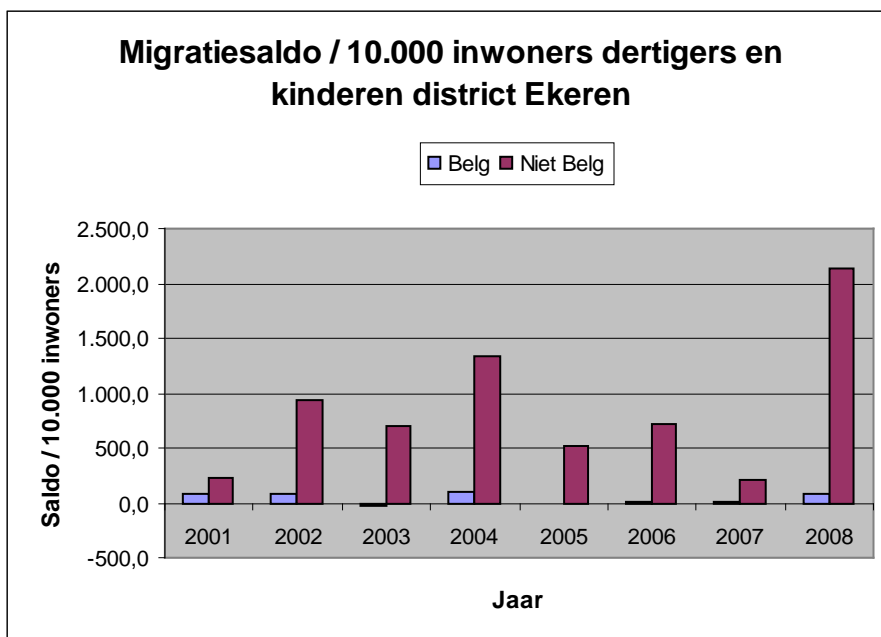
Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

3. District Ekeren

Verhuisbewegingen

Ook voor Ekeren geldt de opmerking dat wanneer we de bevolking opsplitsen naar leeftijd en nationaliteit dat vooral bij de niet Belgen sprake is van kleine aantallen. Conclusies voor deze groep moeten dus met de nodige voorzichtigheid getrokken worden. Geen enkele groep jongeren kent wat betreft migraties een vast patroon. Bij de meeste van deze groepen wisselen positieve migratiesaldi en negatieve elkaar af. De gemeenten waar Ekeren de meeste jongeren (18 te.m. 24 jaar) wint zijn Brussel, Merksem en een aantal buurgemeenten. Bij de dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo steeds positief. Vooral bij de niet Belgen is er een relatief hoog saldo per 10.000 inwoners. Dit heeft deels te maken met het kleine aantal inwoners met vreemde nationaliteit. De gebieden waaraan Ekeren het meeste inwoners uit deze categorieën verliest, zijn Stabroek, Brasschaat en Bezali. In de top 10 staan nog andere gemeenten uit het arrondissement Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	126
BRASSCHAAT	31
STABROEK	18
KAPELLEN ANTW	17
Distr. Merksem	16
SCHOTEN	14
WUUSTWEZEL	9
KALMTHOUT	9
RANST	7
ESSEN	5

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
STABROEK	-87
BRASSCHAAT	-54
Distr. Bezali	-44
KALMTHOUT	-38
BRECHT	-37
ZOERSEL	-24
SCHILDE	-21
KAPELLEN ANTW	-16
MALLE	-16
BEVEREN-WAAS	-14

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 69%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 53%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 43%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gedaald³. Ongeveer 3% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 38% ten opzichte van 46% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 8% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is niet noemenswaardig geëvolueerd ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Ekeren	Stad Antwerpen
2000	66,7	57,5
2003	67,2	56,6
2005	68,1	57,5
2007	69,2	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	37,6	62,4	49,4	2,0	47,8	8,3
2006	44,2	55,8	45,2	1,8	46,2	9,0
2009	47,3	52,7	43,3	3,0	37,9	8,3

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 13% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 39%. Het aantal niet Belgische leerlingen in Ekeren ligt eerder laag, waardoor opgelet moet worden met de conclusies m.b.t. deze groep. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer een derde schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 77%. Ongeveer 21% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 35%.

³ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	13,0	55,6	33,7	76,7
2005-2006	13,2	58,2	34,0	77,8
2007-2008	13,6	38,9	33,7	76,9

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	18,3	32,4
2005-2006	19,9	35,0
2007-2008	21,3	35,1

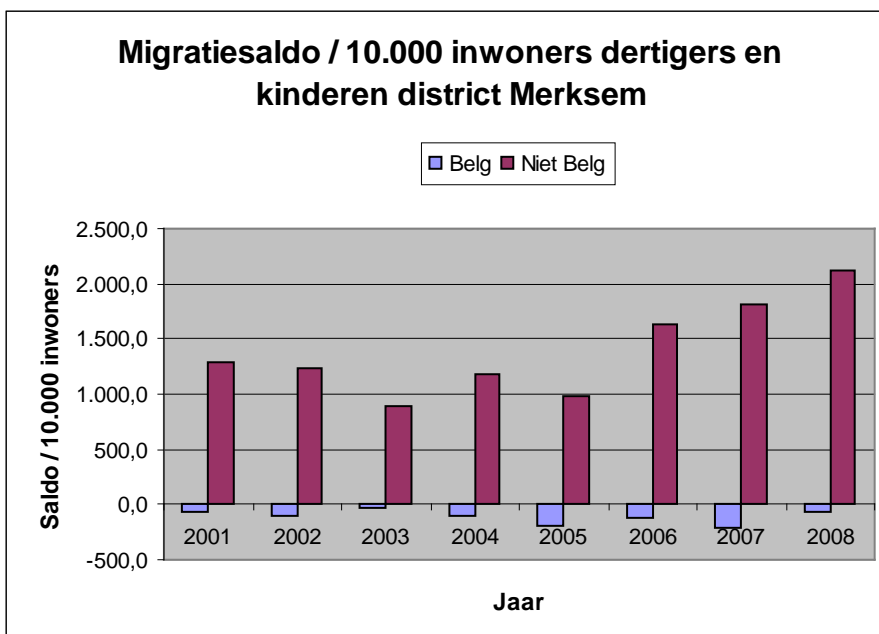
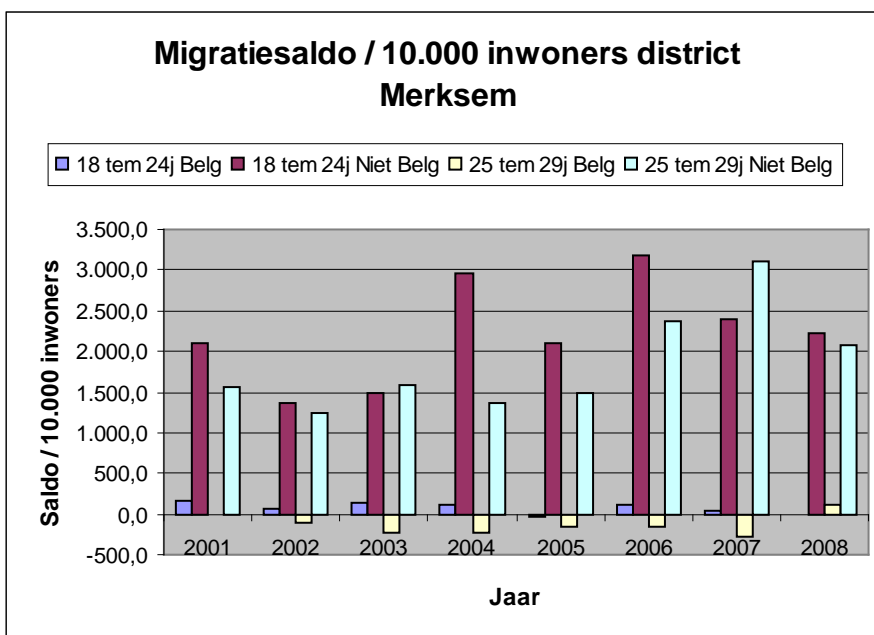
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

4. District Merksem

Verhuisbewegingen

Merksem kent bij de jongere groepen vooral een relatief sterke aangroei bij niet Belgen. Bij de Belgische jongeren ligt het migratiesaldo laag en is het in de meeste jaren negatief voor inwoners tussen 25 en 30 jaar. Merksem wint vooral 18 t.e.m. 24-jarigen van de districten Antwerpen, Borgerhout, Deurne en Hoboken. Daarnaast staan ook Schoten en Kapellen vooraan in de top 10. Bij de dertigers en kinderen tot 10 jaar ligt het migratiesaldo per 10.000 inwoners negatief voor de Belgen en positief voor de niet Belgen. Gebieden waaraan Merksem deze categorieën verliest, zijn een aantal naburige gemeenten zoals Kapellen, Brasschaat en Schoten samen met het district Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Antwerpen	192
SCHOTEN	56
KAPELLEN ANTW	50
Distr. Borgerhout	45
Distr. Hoboken	25
BRECHT	22
BRUSSEL	14
Distr. Deurne	12
SCHILDE	11
ZOERSEL	7

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
BRECHT	-182
BRASSCHAAT	-181
Distr. Ekeren	-161
KAPELLEN ANTW	-128
SCHOTEN	-99
STABROEK	-87
ZOERSEL	-48
WIJNEGEM	-44
Distr. Hoboken	-36
SINT-NIKLAAS	-34

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 65%. Ten opzichte van 2003 is deze graad licht gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 48%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 60%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gestegen⁴. Ongeveer 15% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 38% ten opzichte van 51% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 10% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is niet noemenswaardig geëvolueerd ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Merksem	Stad Antwerpen
2000	63,0	57,5
2003	63,0	56,6
2005	63,9	57,5
2007	64,7	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	42,9	57,1	55,3	10,8	47,7	10,2
2006	46,3	53,7	59,0	12,9	50,8	11,0
2009	51,8	48,2	60,3	15,1	38,3	9,7

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 23% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 49%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 43% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 83%. Ongeveer 28% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 41%.

⁴ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	19,8	56,7	40,5	78,0
2005-2006	20,0	51,4	40,4	81,1
2007-2008	22,9	49,3	42,7	82,7

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	22,9	41,1
2005-2006	25,3	36,7
2007-2008	27,7	41,2

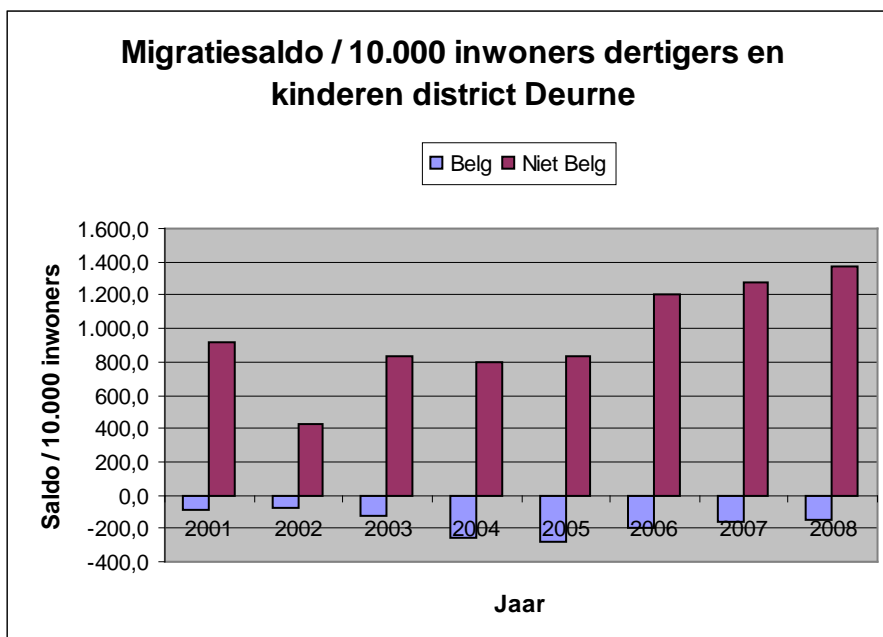
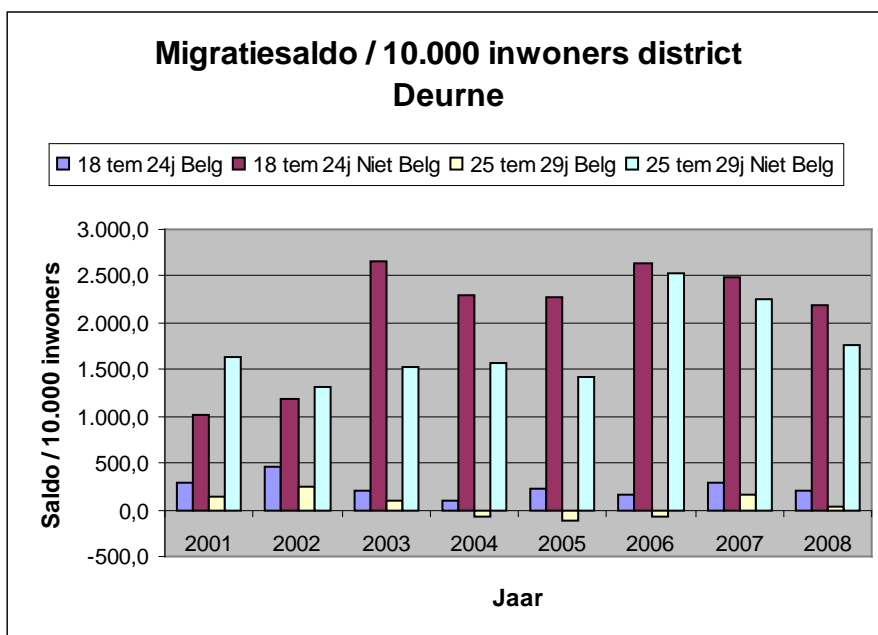
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

5. District Deurne

Verhuisbewegingen

Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo tussen 2004 en 2006 negatief. Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen. Deurne trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit andere districten. Vanuit de districten Antwerpen en Borgerhout wint Deurne de meeste jongeren. Bij de Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo negatief, bij de niet Belgische is het positief. Gemeenten waar Deurne deze categorie aan verliest zijn vooral gemeenten die grenzen met Deurne en andere gemeenten uit het arrondissement Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Antwerpen	454
Distr. Borgerhout	354
SCHILDE	51
Distr. Berchem	51
Distr. Hoboken	38
WIJNEGEM	34
BRASSCHAAT	31
Distr. Wilrijk	28
BRUSSEL	27
SCHOTEN	24

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
SCHOTEN	-242
Distr. Merksem	-223
WIJNEGEM	-218
WOMMELGEM	-163
SCHILDE	-140
BRECHT	-139
ZOERSEL	-136
BORSBEEK ANTW	-117
STABROEK	-110
BRASSCHAAT	-109

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 63%. Ten opzichte van 2003 is deze graad licht gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 48%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 61%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gestegen⁵. Ongeveer 23% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 39% ten opzichte van 51% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 11% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is niet noemenswaardig geëvolueerd ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Deurne	Stad Antwerpen
2000	60,3	57,5
2003	60,8	56,6
2005	61,6	57,5
2007	62,9	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	44,8	55,2	53,1	16,5	49,5	10,5
2006	48,2	51,8	59,8	20,5	51,4	10,9
2009	52,4	47,6	60,8	23,3	39,3	11,3

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 22% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 48%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 50% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 85%. Ongeveer 30% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 40%.

⁵ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	22,0	60,1	46,6	78,5
2005-2006	21,5	53,3	47,4	85,8
2007-2008	22,0	47,9	49,6	85,3

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	25,4	36,8
2005-2006	28,1	38,7
2007-2008	30,2	40,1

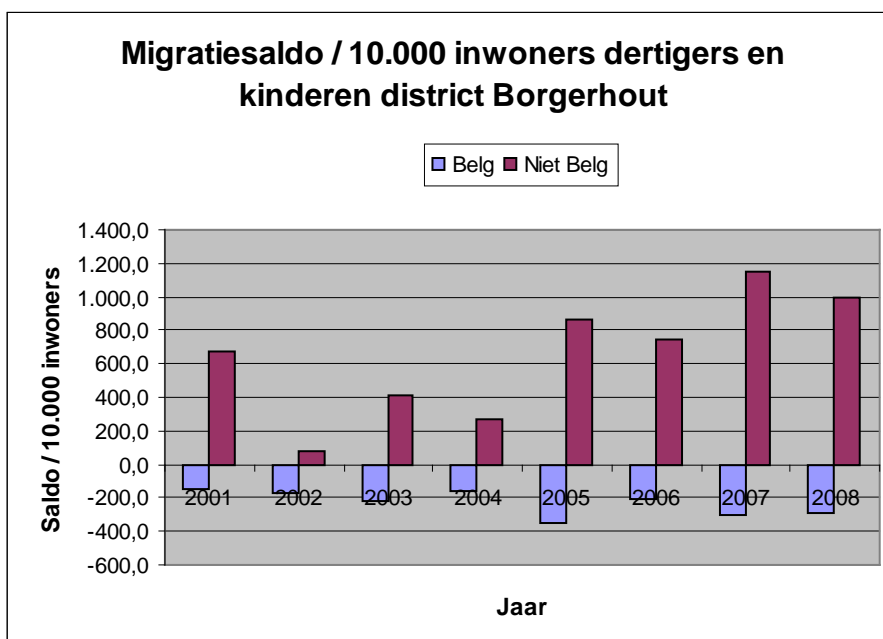
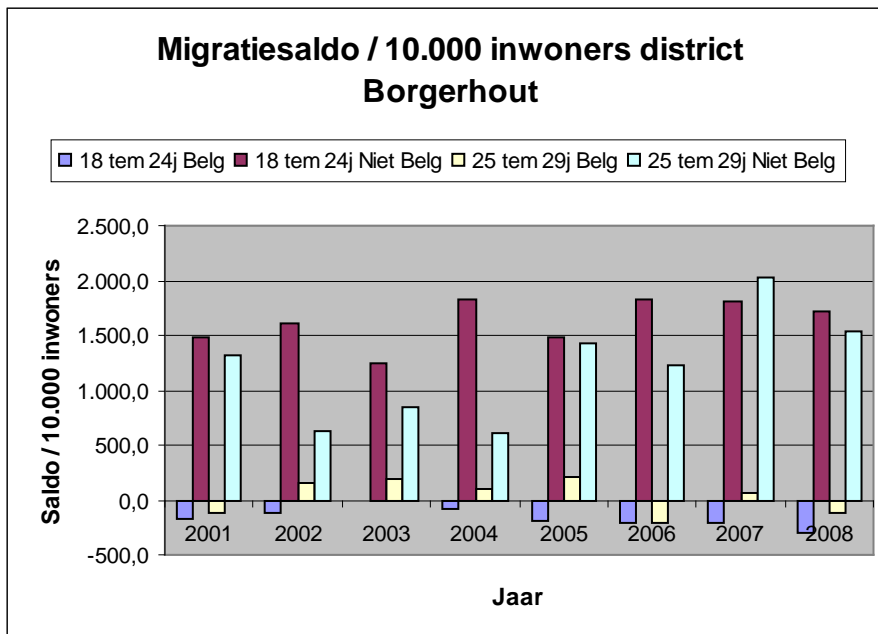
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

6. District Borgerhout

Verhuisbewegingen

Borgerhout kent een positief migratiesaldo bij niet Belgische jongvolwassenen. Bij de Belgen zien we een negatief migratiesaldo binnen de leeftijdscategorie van 18 t.e.m. 24 jaar. De 25 t.e.m. 39-jarige Belgen vertonen voor de meeste jaren een licht positief saldo. Borgerhout wint vooral jongeren uit Brussel en verschillende gemeenten binnen de provincie Antwerpen. Bij de Belgische dertigers en kinderen (-10 jaar) is het migratiesaldo negatief, bij de niet Belgische dertigers en kinderen positief. Deze groep trekt vooral weg naar andere districten, waarbij Deurne, Merksem en Hoboken de meest populaire zijn.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	43
KAPELLEN ANTW	34
WOMMELGEM	26
BRASSCHAAT	17
KALMTHOUT	17
RANST	14
MECHELEN	11
HOVE	11
SCHILDE	10
ESSEN	10

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Deurne	-675
Distr. Merksem	-255
Distr. Hoboken	-127
Distr. Wilrijk	-99
WOMMELGEM	-81
Distr. Ekeren	-66
BRASSCHAAT	-62
MORTSEL	-60
BORSBEEK ANTW	-52
EDEGEM	-48

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 54%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 42%. Dit houdt een lichte daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 56%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel licht gestegen⁶. Ongeveer 42% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 41% ten opzichte van 54% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 10% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is gedaald ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Borgerhout	Stad Antwerpen
2000	52,2	57,5
2003	51,0	56,6
2005	51,7	57,5
2007	54,3	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	57,1	42,9	39,8	39,6	45,0	12,5
2006	56,1	43,9	55,4	42,3	53,8	11,5
2009	58,4	41,6	56,5	42,3	41,3	10,5

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 29% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 50%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 58% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 84%. Ongeveer 37% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 48%.

⁶ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	28,0	46,7	53,2	74,3
2005-2006	28,5	50,3	56,2	80,2
2007-2008	29,0	49,6	57,6	83,5

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	29,3	44,5
2005-2006	34,4	47,7
2007-2008	36,7	48,0

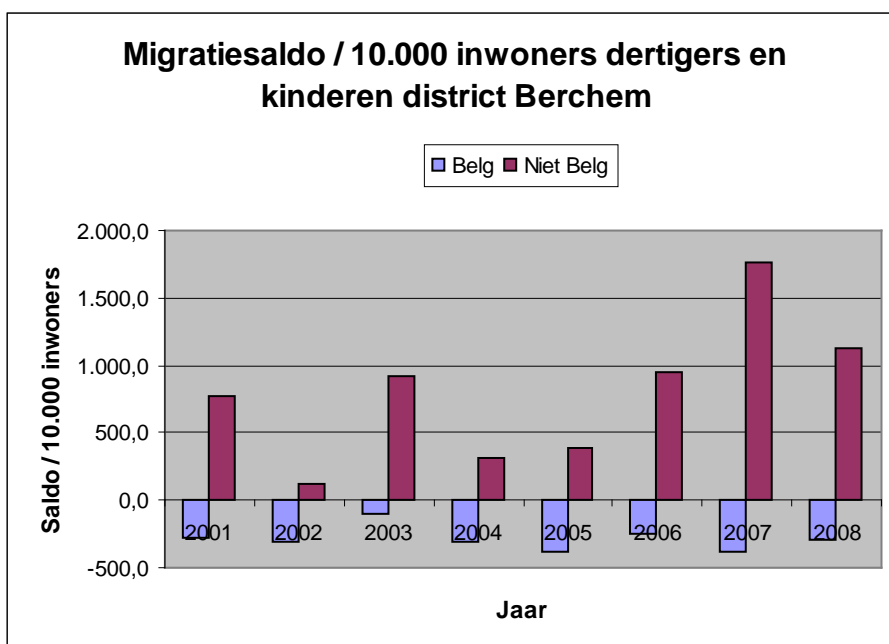
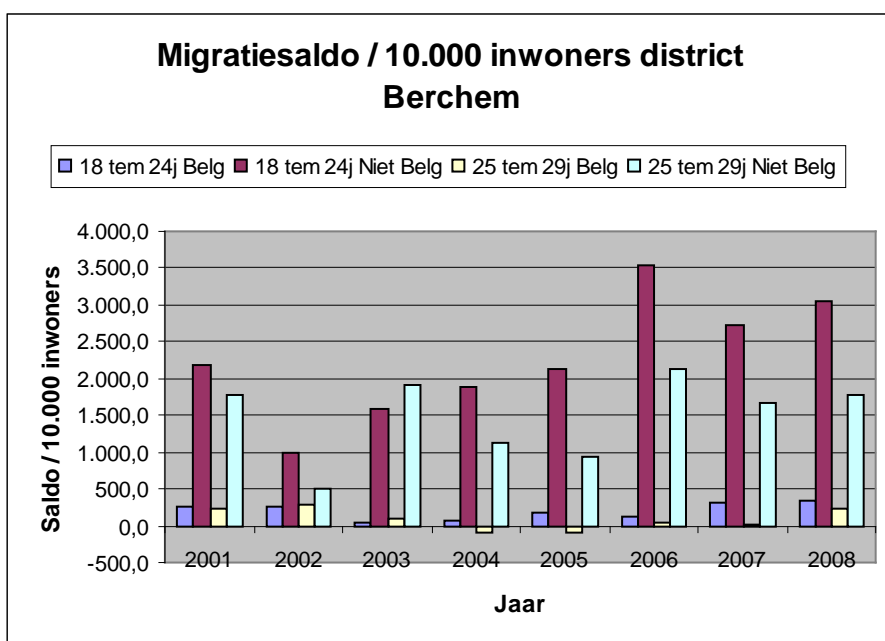
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

7. District Berchem

Verhuisbewegingen

Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo tussen 2004 en 2005 negatief. Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen. Berchem trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit het district Antwerpen en verschillende gemeenten uit het arrondissement Antwerpen. Bij de Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo negatief, bij de niet Belgische is het positief. Gemeenten waar Berchem deze categorie aan verliest zijn de naburige districten Deurne en Wilrijk en verschillende gemeenten in de oostelijke en zuidelijke rand van Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Antwerpen	67
EDEGEM	53
SCHILDE	33
ZOERSEL	23
KONTICH	20
HOVE	18
BRECHT	18
BRUSSEL	17
KALMTHOUT	17
Distr. Ekeren	17

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Wilrijk	-281
Distr. Deurne	-253
EDEGEM	-199
MORTSEL	-170
Distr. Hoboken	-132
SCHOTEN	-107
BORSBEEK ANTW	-95
HOVE	-92
KONTICH	-80
SCHILDE	-73

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 62%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 48%. Dit houdt een lichte daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 47%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel licht gestegen⁷. Ongeveer 23% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 43% ten opzichte van 51% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 9% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is zo goed als gelijk gebleven ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Berchem	Stad Antwerpen
2000	59,6	57,5
2003	59,3	56,6
2005	60,6	57,5
2007	62,4	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	48,4	51,6	37,8	22,0	45,2	9,0
2006	51,3	48,7	45,7	24,2	51,7	9,1
2009	51,9	48,1	46,9	23,5	43,1	9,3

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 17,5% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 46%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 45% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 77%. Ongeveer 24% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 37%.

⁷ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	17,9	47,9	44,3	74,1
2005-2006	16,6	47,5	44,1	79,5
2007-2008	17,5	46,3	44,6	76,9

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	19,8	37,1
2005-2006	22,9	34,0
2007-2008	23,7	36,5

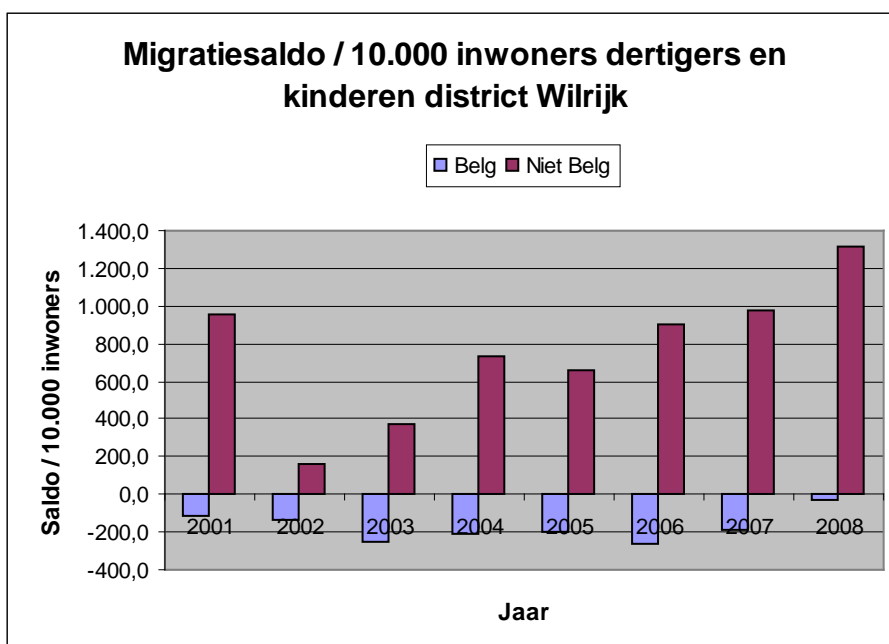
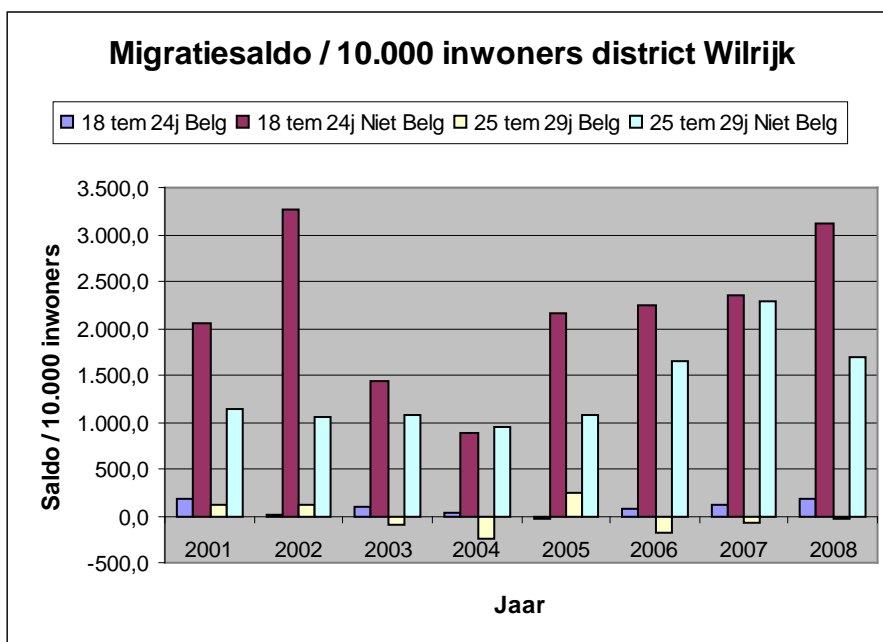
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

8. District Wilrijk

Verhuisbewegingen

Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo in 2004 en de periode 2006-2008 negatief. Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen. Wilrijk trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit de districten Hoboken, Borgerhout en Merksem. Voorts staan in de top 10 verschillende gemeenten uit de provincie Antwerpen. Bij de Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo negatief, bij de niet Belgische is het positief. Gemeenten waar Wilrijk deze categorie aan verliest zijn vooral gemeenten in de zuidelijke rand van Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Hoboken	80
EDEGEM	35
Distr. Borgerhout	29
KONTICH	26
Distr. Merksem	23
SCHOTEN	17
MORTSEL	15
BRASSCHAAT	13
RUMST	13
ZOERSEL	11

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
EDEGEM	-202
MORTSEL	-163
Distr. Hoboken	-147
HEMIKSEM	-139
AARTSELAAR	-136
KONTICH	-79
RUMST	-73
SCHELLE	-61
BOOM	-59
HOVE	-56

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 66%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 51%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 54%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gestegen⁸. Ongeveer 23% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 44% ten opzichte van 53% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 9% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is zo goed als gelijk gebleven ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Wilrijk	Stad Antwerpen
2000	63,6	57,5
2003	63,7	56,6
2005	65,4	57,5
2007	66,4	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	41,8	58,2	44,1	16,6	47,4	9,7
2006	46,0	54,0	48,2	16,8	52,7	8,7
2009	48,6	51,4	53,5	23,4	43,8	9,3

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 17% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 41%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 39% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 73%. Ongeveer 20% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 35%.

⁸ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	12,7	42,4	38,1	74,5
2005-2006	15,3	39,6	35,5	72,2
2007-2008	17,1	40,8	39,4	72,5

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	16,8	33,1
2005-2006	18,7	35,3
2007-2008	20,4	35,1

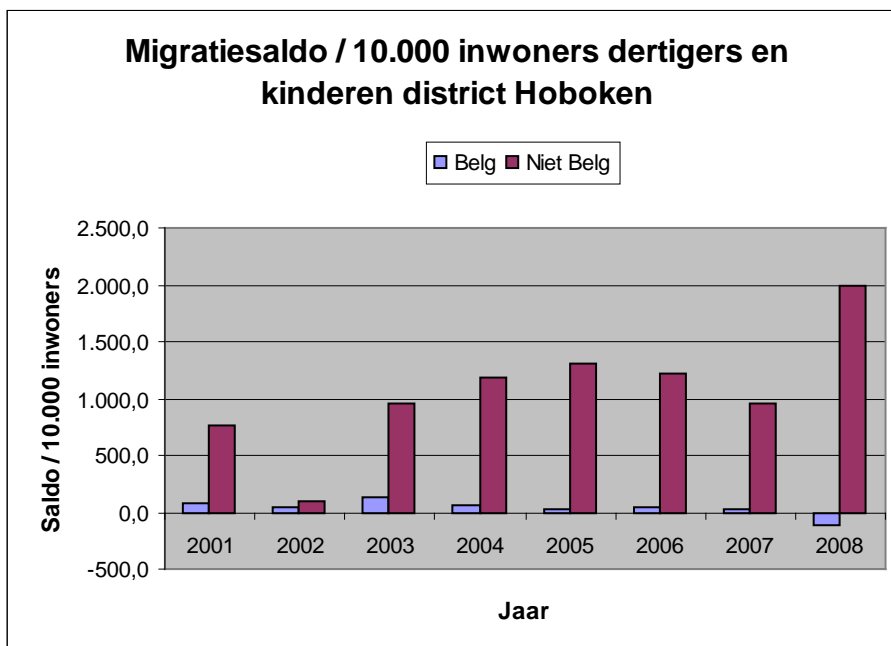
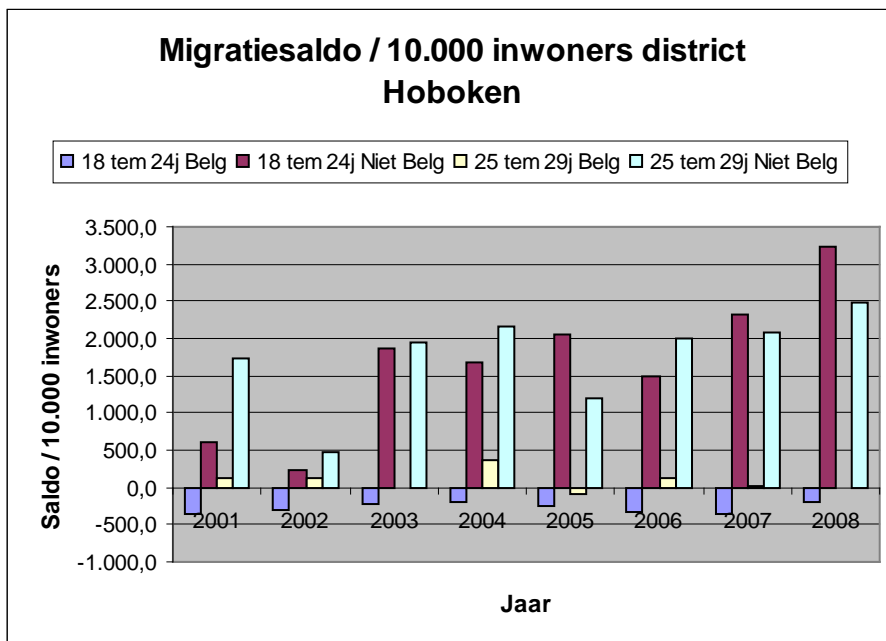
Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

9. District Hoboken

Verhuisbewegingen

In Hoboken is het migratiesaldo negatief voor 18 tot 25-jarige Belgen. Voor de 25 tot 30-jarige Belgen is het saldo doorheen de periode 2001-2008 licht positief tot nul. Bij de niet Belgische jongeren zien we relatief gezien hoge positieve saldi. Hoboken wint dertigers en kinderen, zowel bij Belgen als bij niet Belgen. Bij de Belgische bevolking is het migratiesaldo eerder licht positief. Hoboken verliest vooral mensen uit deze categorie aan gemeenten uit de zuidelijke rand van Antwerpen.

Tabel: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
Distr. Borgerhout	29
BRUSSEL	13
HOVE	7
LOKEREN	6
KALMTHOUT	5
HERENTALS	4
JUMET	
CHARLEROI	4
MERELBEKE	4
SCHILDE	3
LIÈGE	3

Tabel: Top 5 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers 2001-2008

Gemeente / district	Saldo
HEMIKSEM	-116
SCHELLE	-57
NIEL	-55
AARTSELAAR	-42
KONTICH	-40
BRECHT	-38
TEMSE	-34
WILLEBROEK	-32
WOMMELGEM	-32
RUMST	-30

Bron:

Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2001-2008

Arbeidsmarkt

Anno 2007 bedraagt de werkzaamheidsgraad 63%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2009 op 48%. Dit houdt een daling in ten opzichte van 2001. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 60%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel licht gedaald⁹. Ongeveer 32% van de werkzoekenden is van Marokkaanse of Turkse herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 39% ten opzichte van 52% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 12% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel is zo goed als gelijk gebleven ten opzichte van 2001.

Tabel: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Hoboken	Stad Antwerpen
2000	61,1	57,5
2003	61,1	56,6
2005	61,9	57,5
2007	62,9	58,2

Bron:

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Tabel: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	46,7	53,3	55,5	27,8	46,1	12,2
2006	50,5	49,5	61,7	29,5	51,5	11,2
2009	51,6	48,4	59,6	32,1	38,7	11,6

Bron:

VDAB

Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2007-2008 24% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 51%. In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 48% schools vertraagd, bij niet Belgen ligt het percentage op 79%. Ongeveer 30% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO. Bij de niet Belgen is dit 42%.

⁹ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	20,1	52,4	48,5	74,9
2005-2006	22,6	52,5	47,4	76,3
2007-2008	24,1	51,1	48,6	79,3

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Tabel: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	29,4	43,1
2005-2006	30,1	48,2
2007-2008	30,3	42,4

Bron:

Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs

Samenstelling:

 Studiedienst van de Vlaamse Regering
en team Stedenbeleid

 Eindredactie: Hilde Schelfaut
e-mail: hilde.schelfaut@dar.vlaanderen.be
telefoon: 02/553 60 94

Lay-out: Nancy Jadoul en Guy De Smet

Bezoek onze website:

www.vlaanderen.be/svr
www.lokalestatistieken.be
www.thuisindestad.be

Nog verschenen in deze reeks:

AALST, BRUGGE, GENK, GENT, HASSELT, KORTRIJK, LEUVEN,
MECHELEN, OOSTENDE, ROESELARE, SINT-NIKLAAS, TURNHOUT